

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T42—49, L998—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f.
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára — — — 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 8. szám.

Vasárnap, február 20.

A munkások ellenségei.

Párizsban ülést tartott a napokban a szociáldemokraták nemzetközi központja. Ezen az ülésen a magyarországi szociáldemokratákat Peyer Károly szociáldemokrata országgyűlési képviselő és Szende Pál megszökött forradalmi vezér képviselték. A vörös központ, melyről szó van, Magyarország régi ellensége. Ez akarta megfojtani országunkat gazdaságilag, mikor a kommunizmus összeomlása után visszanyertük szabadságunkat. Nem csodál-

kozunk egy cseppet sem azon a híren, hogy újból Magyarország ellen foglalt állást s az olasz, bolgár és román nemzetekkel együtt a magyar nemzet szabadsága ellen tör. Nem is sokat törődünk vele, mert erejét mindinkább veszíti és az öreg kutya, amelyik sokat csahol, de fogai már kihullottak, úgy sem tud harapni. Azon sem csodálkozunk, hogy Peyer úr Károlyi Mihály bukott pénzügyminiszterével együtt csaholt a nemzetközi társasággal. Olyan dolog is történt azonban ezen a gyűlésen, mely a politikán már messze túlment s amely a legsúlyosabb

Szánverseny.

Garmischban, a gyönyörű bajorországi téli üdülőhelyen, minden esztendőben szánversenyt rendeznek a vendégek szórakoztatására és tegyük hozzá mindjárt: az erszények megcsapolására. A szánversenyt tudniillik — az ügetőversenyekhez hasonlóan — fogadással kötötték össze, bőséges alkalom kínálkozik tehát a pénzkidobásra. Képünk a nagydíjért futott verseny egyik pillanatát ábrázolja. A kép bal felén a nézők serege szorong.

büntetőjogi felelősséget vonja maga után. Az újságok jelentése szerint Peyer Károly országgyűlési képviselő támadást intézett az ülésen Mac Donald volt angol szocialista miniszterelnök ellen, amiért az angol kormány, mely annakidején Mac Donald vezetése alatt állott, lehetővé tette, hogy Magyarország pénzügyi talpraállítására az angolok kölcsönt adjanak. Másszóval: egy magyar országgyűlési képviselő kiment a külföldre, hogy ott támadja azokat, akik hazáját a legveszedelmesebb időkben segítették megmenteni a teljes gazdasági pusztulástól.

Peyer Károly képviselő annakidején annak a «kormány» belügyminisztere volt, mely a kommunizmus összeomlásakor Kun Bélának és társainak a szökését lehetővé tette. Nem lep meg bennünket, hogy nem azért megy külföldre, hogy ott a hazájának talpraállítását mozgássa elő. Végére pártja, a szociáldemokrata párt itthon is állandóan gáncsot vet azoknak, akik az országot gazdaságilag és erkölcsileg talpra akarják állítani. Megdöbentő azonban, hogy akadt magyar politikus, aki egyenesen arra biztatja a külföldet, hogy ne segítsen Magyarországnak, mikor az ország népének megmentéséről van szó. Az angolok minden elismerésünket és minden hálnkat kiérdemelték, amikor a nehéz időkben megmentésünkre siettek. Felháborító, hogy ilyen körülmények között egy magyar politikus, ki a munkások képviselőjének meri magát mondani, szemrehányást tesz hazája megmentőinek.

Ha az angolok Mac Donald akkori kormányelnök vezetése alatt lehetővé nem tették volna Magyarországnak a külföldi kölcsön felvételét, akkor az ország borzalmas inségbe, talán végső pusztulásba jutott volna. Ezt a pusztulást elsősorban a munkások szenvedték volna végig, mert a munkanélküliség olyan arányokat öltött volna, hogy százezrek nem jutottak volna naponta a betevő falathoz sem. Hogy a külföldi kölcsönrel az ország talpraállítása sikerült, azzal tehát elsősorban a magyar munkásság járt jól, mely a gazdaságilag erősödő országban mindjobban megtalálja a maga megélhetését. Aki ez ellen a talpraállítás ellen dolgozott vagy dolgozik, az elsősorban a munkások ellensége, mert ki akarja a szájukból venni a mindennapi kenyeret és koldusmódra éhenhalásra akarja őket kényszeríteni. Régen tudjuk, hogy a szociáldemokrácia a nyomor vámszedője s a szociáldemokrata politikusok akkor számíthatnak hatalmuk növekedésére, ha a nyomorúság növekszik. Ez elég magyarázatot ad a szociáldemokrata politikusok viselkedéséhez, melyet most is tanúsítottak.

A szociáldemokráciának szüksége van a nyomorúságra, mert abból él. A munkásságnak azonban kenyérré és munkaalkalomra van szüksége, melyet nem a nyomorúság kínál, hanem az ország pénzügyi talpraállítása. A nyomorúságot a szociáldemokrácia látja szívesen, az ország talpraállítását pedig, Bethlen István gróffal az élén, a nemzeti egység gondolatának önzetlen politikusai s a Faluszövetség egyre növekvő tábora.

Elvárjuk az országgyűlés hazafias pártjaitól, hogy pártkülönbség nélkül erősen bélyegezzék meg a magáról súlyosan megfélemezett szociáldemokrata képviselő felháborító cselekedetét. Elvárjuk azt is, hogy a kormány és törvényhozás gondoskodjék róla, hogy ilyen országjáról cselekedetek a jövőben elő ne fordulhassanak. Viszont bizunk abban, hogy ez a botrányos aknamunka felnyitja végre az egész magyar munkásság szemét, amely most tisztán láthatja, hogy a szociáldemokrata politikusok nem barátai, hanem ellenségei a munkásoknak.

Budapest, február 19.

A Faluszövetség táborának hatalmas növekedése. A Falu Országos Földmívelő Szövetség néhány napja tartotta rendes közgyűlését, melyen Schandl Karoly társelnök előnkénti megnyitó beszédében méltán hivatkozott arra a nagyarányú gyarapodásra, melyet a szövetség tábora feljuttat. A múlt évben közel 1800 község és falusi szervezet lépett be, illetve alakult a Faluszövetség kötelékében. Magyarország falvainak 90%-a egyesült már a szövetségben. Az ország legnépesebb társadalmi szervezetévé nőtte ki magát a Faluszövetség, mely azt a falusi népet tömöríti magába, mely a bolsevizmus ellen is elég erős gátnak bizonyult. Sokan arra hivatkoznak, hogy vissza kell térni a régi politikához. Ezzel szemben az előnközi államtitkár nagy tetszés mellett utalt arra, hogy sohasem térhetünk vissza ahhoz a politikához, mely a falvakat és a földmívelő népet elhanyagolta. A falu népe nem csalogható. A falu és a tanyavilág népének jogos gazdasági és kulturális érdekeit ki kell elégíteni. Az utak kiépítésével, a gazdasági oktatás kibővítésével be kell kapcsolni a falvakat és tanyákat a nemzet életébe. Nem küldhetjük falusi népünket exportárúként Amerika emberölő vidékeire, hanem elhelyezkedni a jobbá kell tenni a falusi életet, hogy boldogabb tüzehelyeknél, boldogabb falvakban éljen a magyar. Az ország törvényhozói és államfőjei se felejtsek el, hogy az ország rendbejövését elsősorban a falusi népnek köszönhetik. Nemcsak halatlanság, de végzetesen eltévesztett politika lenne most a népies agrárpolitika helyett megint a plutokráciának kedvező liberalizmust ültetni hatalomra. Ez nem is lenne lehetséges, mert a Faluszövetség egyre erősödő tábora elég erős támaszt nyújt azoknak, akik Bethlen István gróffal az élükön a magyar falu népének becsületet törekvésüket iparkodik valóra váltani.

Hogyan lesz ötszáz holdból kétszáz?

Illetékes helyről közlik velünk: Csongrád vármegye közigazgatási bizottsági ülésén felmerült jelentés alapján több napilap joglabilizozott azzal, hogy Csongrád vármegyében 2000 hold földterület, melyet a földreform során juttatott a bíróság az igénylőknek, megmíveltetlen maradt. A közlemények alapján egyik reggeli lap vezércikke már arról szólott, hogy 20.000 hold földterület maradt a megyében parlagon. Legutóbb pedig a Jegybank közgyűlésén történt tendenciózus felszólalás alapján egy másik reggeli lap vezető helyén Sztéryny József volt kereskedelemügyi miniszter arról írt, hogy 200.000 hold kiosztott földterület maradt parlagon. A földmívelésügyi minisztérium ebben az ügyben a megye gazdasági felügyelőségét azonnal részletes jelentésre hívta fel. A gazdasági felügyelőség jelentése most érkezett be, mely szerint az egész vármegye területén 4—500 katasztrális hold maradt csak megmíveltetlen és pedig átmenetileg. Ennek az oka az, hogy az illető földbirtokot a Földbirtokrendező Bíróság már kijelölte megváltásra, de még nem juttatta a földhözjuttatandó birtokába. Nem jelez még tehát a valláságnak sem az, hogy 2000, sem az, hogy 20.000, még kevésbé az, hogy 200.000 hold földterület maradt megmíveltetlen. Illetékes helyről öva intik a sajtót és különösen a komoly gazdasági politikusokat, hogy az ilyen fantasztikus számoknak és híreknek minden alaposabb utánjárás nélkül ne üljének fel, mert az ilyen alaptalan állítások, hogy százezer holdak maradnak parlagon, kétségtelenül nagyobb kárt okoznak a magyar közhitelnek, mint amekkora kár származhatik abból, hogy pár száz holdat — kétségkívül helytelen módon — késlekedve juttatnak birtokba az arra illelőkezők kezébe. A földmívelésügyi kormány nagy súlyt helyez arra, hogy a kisembereknek juttatott földterület parlagon ne maradjon és él a törvényadta jogával, hogy közegei a leggondosabban ellenőrizzék a kiosztott földterületek sorsát. A gazdasági felügyelőséget nemcsak arra utasítottuk, hogy a földhözjuttatottakat a gazzádkodásban támogassák és irányítsák, hanem arra is, hogy azonnal tegyenek jelentést, ha azt tapasztalják, hogy a kiosztott földeken nem folyik okszerű gazdálkodás. A bíróság ilyen esetekben feltétlenül alkalmazza a törvényt, hogy az érdemtelen egyénektől elvegye és más, arra érdemeseknek juttassa.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház az elmúlt héten az igazságügyminiszter javaslatait tárgyalta le, melyek közül az első a *cégek megszűnésének a cégjegyzékbe való bevezetéséről* szól. Pesthy Pál igazságügyminiszter hosszabb beszédben foglalkozott a bíróságok munkájának leküzdhetetlen nehézségeivel. Ennek fő oka a nagymértékben keresztülvitt létszámcsoökkentés. Sajnos, a bíróság tehermentesítésére más eszközöz nyúlani nem lehet, minthogy a nem szorosra vett bírói munkát ki kell vonni a bírói hatáskörből. Ezt a célt szolgálja a cégek megszűnésének a cégjegyzékbe való hivatalos bevezetéséről szóló törvényjavaslat és az örökösödési eljárásról alkotott régebbi törvény módosításáról szóló törvényjavaslat. Mindkettőnek az előadója *Erődi-Harrach* Tihamér volt. A Ház mind a két javaslatot elfogadta.

A csütörtöki ülésen nyújtotta be *Bud* János pénzügyminiszter

az 1927—28. évi állami költségvetést, amely 166.640 pengő felesleget mutat fel.

Az állami bevételek részletezéséből kitűnik, hogy az adóbevételek a múlt évvel szemben tetemesen emelkedtek, csökkenés csak a *forgalmi adóknál, az illetékeknel és a jogyasztási adóknál várható.*

Az a törvényjavaslat, melyet a képviselőház most tárgyal és amely a terhek csökkentését célozza, a jövő évi költségvetésben átlagban *1,6 tized százalék adócsökkenést* jelent. *Bud* János miniszter a törvényjavaslat betérjesztésével kapcsolatban mindenre kiterjedő beszédében ismertette a pénzügyi helyzetet s vele kapcsolatban mindazokat a kérdéseket, amelyeknek

helyes megoldásától függ a magyar gazdasági élet egészséges fejlődése.

Beszédéből ki kell emelni azt a bejelentését, hogy a *forgalmi adó eltörlésére törekszik, a takarékosagot a legnagyobb mértékben folytatni kell és a beruházásokat fokozott mértékben kell eszközölni.* Az új beruházások során tervbe van véve a kereskedelmi és ipari hitelek megteremtése, az ármentesítő társulatok segítése, tenyészállatok vásárlása, a falusi kislakások építése és a termények értékesítésének megszervezése.

Az adócsökkentési javaslatot a képviselőházban *Örffy* Imre előadó ismertette. Az eddigi felszólalók közül *Szilágyi*

Új választás Veszprémben.

Vass József népjóléti miniszter lemondása folytán Veszprémben új választásra kerül sor. A Kisgazdapárt hivatalos jelöltjének: Dréhr Imre államtitkárnak támogatására vasárnap, február hó 13-án, a miniszterelnök kíséretében számosan résztvettek a programbeszédet. Képünk a politikusok csoportját ábrázolja. *Balról jobbra:* Gubicza Ferenc, Dréhr Imre, Gschwindt Ernő képviselők, Vass József miniszter, Farkas Elemér képviselő, Bethlen István gróf miniszterelnök, Urbanits Kálmán képviselő, Körömdi Ékes Lajos főispán, Angyán Béla államtitkár, Horváth Lajos alispán.

Lajos, *Tóth* Pál és *Jánossy* Gábor képviselők beszédeit emeljük ki.

Azokban a kerületekben, amelyeknek mandátumáról a két vagy több helyen megválasztott képviselők lemondtak,

kiírták az új választásokat.

Ezek a kerületek a *veszprémi, sajoszentpéteri, komáromi, csongrádi, gyöngyösi, egri, szécsényi és a kapolnai.* Mindegyik kerületben megkezdődtek a korteskedések. Az általános hangulat után ítélve, a választások most is az ellenzék vereségével fognak végződni s túlnyomóan a Kisgazdapárt tagjainak számát fogják szaporítani.

A közoktatásügyi miniszter március 2-án indul olaszországi útjára,

hova az olasz kultuszminiszter hívta meg. Előadást fog tartani Rómában a magyar és olasz művészeti és műveltségi kapcsolatokról, de arra is módot és alkalmat fog keresni, hogy az olasz iskolai tankönyvekben hemzseggő valótlanosságokat hazánkra vonatkozólag helyreigazítsa. Remélhető, hogy ennek az utazásnak is sok haszna és előnye lesz az olasz-magyar barátság további fejlődésére.

Nagy Pál tábornok, a honvédség volt főparancsnoka, aki a napokban elhunyt.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A külpolitika eseményei közül első helyen kell említenünk, hogy

Portugáliában lázadást és fegyveres fölkélest rendeztek a forradalmárok,

mely igen sok áldozatot követelt. Voltak napok, amikor úgy látszott, hogy a lázadók kezébe kerül a hatalom, azonban a kormány erőteljes fellépése, de még inkább az ágyúknak és a municiónak hiánya, megadásra kényszerítette a fölkéleket. A forradalmárok jelszava az volt: helyre kell állítani a parlamentáris rendszert, vissza kell adni a nép szabadságjogait és meg kell tisztítani a visszaélésektől a közigazgatást. A lázadás leverése után foszlatták az összes politikai egyesületeket és kihirdették a hadiállapotot.

A jugoszláv képviselők huszonegytagú társasága, Prágába vivő útja közben, Budapestre érkezett.

Az utazás célja egyrészt viszonzása a nemrég Belgrádban járt cseh-szlovák képviselők látogatásának, másrészt gazdasági, pénzügyi és kulturális kérdésekről való tanácskozás cseh-szlovák parlamenti körökkel. A küldöttség egyik tagja, a bosnyák muzulmán párt vezére, aki valamikor Budapesten jogászokdott, beszélt magyarul és ma is szeretettel gondol budapesti emlékeire, kifejezte azt a reménységét, hogy sikerül Magyarországgal helyreállítani a régi, jó barátsági viszonyt. Valamennyien át vannak hatva a barátságos megegyezés szükségességétől, mert jól tudják, hogy Középeurópában őszinte békét és megegyezést csak Magyarország igényeinek kielégítésével lehet teremteni.

Anglia legtekintélyesebb lapja, a «Times» általános gazdasági és pénzügyi áttekintést közöl az elmúlt évről s ebben külön hosszabb cikkben emlíkezik meg Magyarországról.

Elismeréssel állapítja meg, hogy az ország pénzügyi ren-

dezése minden várakozáson felül sikerült, Magyarországot az ellenőrzés alól a Népszövetség feloldotta, a pénz értékének állandósága sikerült és az ország olyan bizalmat keltett a külföldi pénzügyi körökben, hogy a kamatlabl jelentékenyen alább szállott. A cikk dicséri a Nemzeti Bank óvatosságot és okos politikáját és kiemeli azt a körülményt, hogy a pénzügyminiszter elérkezettnek látta az időt az adók leszállítására. A «Times»-nek ez a kedvező megállapítása azért bír ránk nézve fontossággal, mert voltaképen az angol közvélemény kifejezője.

Coolidge, az Amerikai Egyesült Államok elnöke, leszerelési javaslatot tett

a tengeri fegyverkezés korlátozása tárgyában. A javaslatnak nagyon különböző hatása volt. Franciaország nem valami nagy örömmel üdvözölte, épen így Japán sem hajlandó magáévá tenni. Minden valószínűség szerint eggyel szaporodott azoknak a kísérleteknek száma, amelyek a világbékét úgy akarják megteremteni, hogy örökké biztosítsák a győztes hatalmaknak az erőszakkal és igazságtalanul megszerzett területeket.

Törökországban megkezdették az első rendszeres és megbízható népszámlálást.

Musztafa Kemal vasakarattal dolgozik azon, hogy Törökországból modern államot szervezzen. Legutóbb statisztikai hivatalt állítottak fel, melynek első feladata a népszámlálás megkezdése lesz. Próbaképpen két városban, Siwászban és Angorában írták össze a lakosságot. Az eredmény az, hogy Siwászban 31.000, Angorában 28.000 lakosa van. Az ősszel az egész török birodalomban végrehajtják a népszámlálást.

Kínában változatlanul tovább folyik a rendkívül véres polgárháború,

Anglia pedig újabb és újabb csapatokat szállít, hogy egyrészt megvédje az ottlakó angol állampolgárok életét és vagyonát, másrészt elejét vegye minden olyan törekvésnek, amely az angolok ázsiai uralmát veszélyezteti. Balfour lord a felsőházban a kormány nevében kijelentette, hogy Angliának Kínában semmiféle hódító céljai nincsenek s mihelyt biztosítva látják az angol állampolgárok élet- és vagyonbiztonságát, az odaszállított csapatokat rögtön visszarendelik.

MEZŐGAZDASÁG

112%-os évi kamatozás. Irta: Surányi János.

A Vasárnap folyó évi hetedik számában ismertettük azokat az eredményeket, melyeket a Tiszajobparti Mezőgazdasági Kamara az 1925. év őszén megkezdett, egyszerű tervezett, bemutató műtrágyázási kísérletei során őszi búzával elért, amelyek a szuperfoszfáttal való műtrágyázás olyan hatásosságára mutattak rá, amely a műtrágyázásba fektetett költség, illetve tőke évi 182%-os kamatozásának felelt meg.

A Kamara azonban nemcsak őszi búzával, hanem tavasziakkal is állított be kísérleteket, szintén 400 népszögöles parcellákon, amelyek 50 kg szuperfoszfátot kaptak.

Egyes növényekről a kísérletezők csak nagyon szorványosan küldtek be jelentéseket, azonban árpával 33 helyen pontosan elvégezték a kísérletet, amelyek eredményei tehát alkalmasak az összehasonlításokra és következtetésekre. E 33 kísérletben a szuperfoszfát egy kivételével valamennyinél fokozta az árpa termését s a terméstöbbség mennyisége egy kat. holdra átszámítva 20 és 660 kg között váltakozott, átlagban pedig 212 kg-ot tett ki. Sajnos, a szalmatermésről a gazdák olyan hiányos adatokat közöltek, hogy azt pontosan számbavenni és értékét a trágyázás költségével szembeállítani nem lehetett.

Végezzünk ismét egy kis számítás az árpa műtrágyázásának jövedelmezőségéről, hiszen elsősorban az érdeklő a gazdát, hogy a terméscsökkenés minő arányban áll a műtrágyázás költségeivel, illetve, hogy a műtrágyázás hoz-e megfelelő hasznot, vagy pedig nem.

Ha a búzánál a műtrágyázásba fektetett költségeknek csak 75%-át vettük az első év terhére, arra számítva, hogy a többi 25% az utónövény nagyobb termésével térül meg, akkor még inkább megtehetjük és meg is kell tennünk ezt az árpánál, mint tavaszi kalászosnál, amely rövid tenészedényél fogva ilyen nagymennyiségű szuperfoszfátot (kat. holdanként 200 kg) felhasználni nem bír, úgy hogy a szuperfoszfát feltétlenül jelentékeny utóhatást vált ki, amely az árpát követő növény termését fokozza.

A 200 kg szuperfoszfát 75%-ának, azaz 150 kg-nak értéke a kiszórás költségeivel együtt 20.40 pengő volt. Mivel pedig a múlt év őszén 1 métermázsára árpa értéke a termőhelyen nem volt nagyobb 16 pengőnél, láthatjuk, hogy 127 kg magterméstöbbséget képes volt a műtrágyázás költségeit fedezni. A 33 kísérlet átlagában azonban a szuperfoszfáttal trágyázott parcellákon 212 kg-mal volt nagyobb a magtermés, mint a trágyázatlanokon, amely 212 kg árpa kerekén 33.90 pengő értéket képviselt. Levonva ebből a műtrágyázás költségeként mutatkozó 20.40 pengőt, kitűnik, hogy — a szalma-termés figyelembevételével nélkül — a műtrágyázás 1 kat. holdon 13.50 pengő tiszta jövedelemmel járt és pedig félét adott. A szuperfoszfát megvásárlásába és kiszórásába fektetett tőke tehát 6 hónap alatt 66, azaz évi 112% kamatot hozott.

De más is kitűnik e számokból, nevezetesen az, hogy bármi kedvező is volt a műtrágyázás, illetve a szuperfoszfát hatása az árpánál, az mégsem érte el azt, amit a búzánál volt alkalmunk tapasztalni. Ez a jelenség különben az általános szabályoknak, tapasztalatoknak is megfelel. Annak pedig, hogy a műtrágyázás a tavaszi kalászosoknál nem jár olyan jövedelmezőséggel, mint az ősziéknél, többféle oka van. Először az, hogy a tavaszi termények ocsóbbak, mint az őszié s így természetesen nehezebben képesek a műtrágyázás költségeit megtéríteni. A tavaszi kalászosok tenészedje továbbá rövid s így a műtrágyák kihasználására nem áll olyan hosszú idő rendelkezésükre, mint az ősziéknél. Azután a tavaszi kalászosok szoktak rendszerint a legmesszebb kerülni az istállótrágyától; az ilyen talaj azután nemcsak egy táplálóanyagban szegény s ha csak egyféle műtrágyával trágyázunk, például foszforsavtartalmúval (szuperfoszfát), akkor könnyen megeshetik, hogy ez azért nem hat, mert más táplálóanyagokat (káli, nitrogén) tartalmazó műtrágyát vagy műtrágyákat is kellett volna adni.

A műtrágyák a tavaszi kalászosoknál legjobban hatnak akkor, ha azokat nem szórva, hanem kisebb mennyiségben a vetéssel egyidejűen a sorokba adjuk. Ez a módszer a nagy gazdaságokban már meglehetősen elterjedt s hogy a kisgazdák még nem karolhatták fel, annak oka az volt, hogy még nem állottak rendelkezésükre a viszonyaikhoz szabott kisebb méretű csekélyebb vonóerőt kívánó sortrágyázó gépek. Remélhetőleg a hazai gépipar ezt a hiányt rövidesen pótolni fogja s így lehetővé válik, hogy a műtrágyázásnak e leghatásosabb módjával a kisgazdák is éljenek.

A baromfiak rühössége (meszes láb).

Irta: Kukuljevič József gazdasági akadémiai tanár.

(Képpel.) A háziállatok között igen gyakori betegség a rühösség és épen azért megtaláljuk azt a baromfiaknál, ahol ugyancsak többféle alakban nyilvánul meg és sokszor olyan súlyos alakot ölthet, hogy a fertőzött állatok belepustulhatnak, ha idejében nem vetjük gyógykezelésnek alá őket.

A rühösség igen elterjedt a baromfiaknál a végtagokon szokott súlyosabb elváltozást előidézni, de kiterjedhet a betegség az állatok tarajára, szakállára, lebenyére is. Ez a betegség rendszerint nemesebbfajta állatoknál jelentkezik és ha a lábat megtámadja a kór, úgy meszes lábról beszélünk. Leggyakrabban a tyukok betegszenek meg, azonban esetenként megkaphatják a betegséget fácánok, galambok, éneklőmadarak. A betegséget rendszerint olakban összezsúfolt állatok kapják meg, továbbá, ha az öl nem tiszta és rüh-vel fertőzött.

A szennyes, nem tisztán tartott ölben élő rühatkák befurakodnak a csüdöt borító felhámba, továbbá az ujjak közé és az ízületek közelében a bőr alá. A bőr alatt kiszívják a

bóralatti kötőszövetben lévő nedvet, gyulladást okoznak befurakodásukkal, továbbá meneteket vájnak, miáltal heves gyulladási folyamat lép fel, az állatok tűrhetetlen viszketést éreznek, ezt elhárítandó erősen dörszölődnek. Ezáltal a gyulladási folyamat fokozódik. Az állatok ezen gyulladási folyamat alatt a csőrükkel vagdoszák a viszkető testtáját, ide-oda tipegnek, idegesek lesznek.

A vakaródzás folytán fertőződik csőrük is és most tollszökés közben megfertőzik testüket is, tarajukat, szakállukat, miáltal a bajt a végtagokról továbbviszik az egész testre.

A lábvégek, a csüd, az ízületek az atkák jelenléte folytán megduzzadnak. Először az ilyen fertőzött részekben a felhám hamuszzerű lepellel vonódik be, később az atkák tömege mészszerű burkot alkot maga körül és az egész végtag úgy néz ki, mintha mészréteggel volna bevonva, egyenetlen, dudurós felületű lesz, kemény tapintatú. A végtagokon látható ezen elváltozástól nyerte nevét ezen betegség a «meszesláb» elnevezést.

A lábat mintegy páncélszerűen borító felrakódás következtében az ízületek szabad mozgása korlátozott, az állat egyes ízületeit nem tudja behajlítani, később már meg sem tudnak állni lábaikon az állatok.

Ha a kór súlyosbodik, úgy ízületi gyulladás is társulhat a betegséghez, minek folyamánya a lábvégek, ízületek elhalása és leválása úgy, hogy az állat elveszti lábvégét, ujjait vagy ujjerceit.

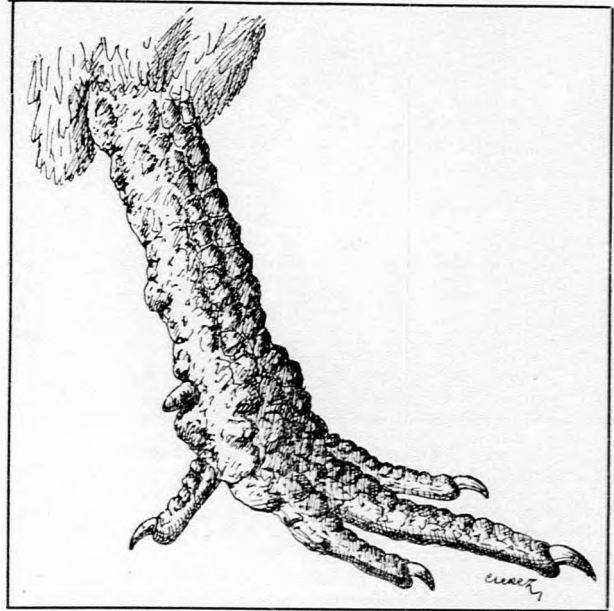
Az ilyen súlyos alaknál természetesen szünetel, vagy megváltozott a táplálkozás, az állatok leromlanak és hosszabb betegség után tönkremennek.

Tekintettel arra, hogy ilyen megbetegedés, ha már egyszer fellépett, rendszerint nemcsak egy egyedre terjed ki, hanem többre is, ami az atkák szaporasága folytán érhető; a legfontosabb az ól, félszer stb. legalaposabb fertőtlenítése, kitisztítása, esetleg a ruhatákkal ellepített üllorudak, farszék elégetése. A falak levakarása, fertőtlenítése lehetőleg olyan szerrel, mellyel még a legmélyebb résekben meghúzódó atkákat is képesek vagyunk elpusztítani.

Gyakorlatomban e célra, még ragadós állati betegségeknél is a Chlorozint használtam, melyet mésztejjel összekeverve és ezen keverékkel felöntve az ól, istálló talaját, bemeszelve az istálló falát, gőzök keletkeznek, melyek a legfinomabb résekbe is behatolnak és minden élőlényt (bacillust, férget, rovar, élősködőt) tönkretesznek. Éppen azért, ha ezt ólban akarjuk eszközölni, úgy az állatokat egy-két napra más ólba kell helyezni.

A másik fontos dolog a lábrészekben képződő meszes pörköt, bevonatot pontosan leáztatni, leszedni (fertőtlenítő folyadékkal) lysol-triol stb. 2%-os oldatával. A varratoktól megszabadított és vérző sebfelületeket fertőtlenítő kenőccsel bekenni, mely egyszerűen az atkákat is tönkreteszti. (Fiatal állatok kezelésére ez esetben a kátránykészítmények nem megfelelőek.) A sebeket rendszeresen kezelni kell, az állatot főltáplálni és tiszta helyen tartani.

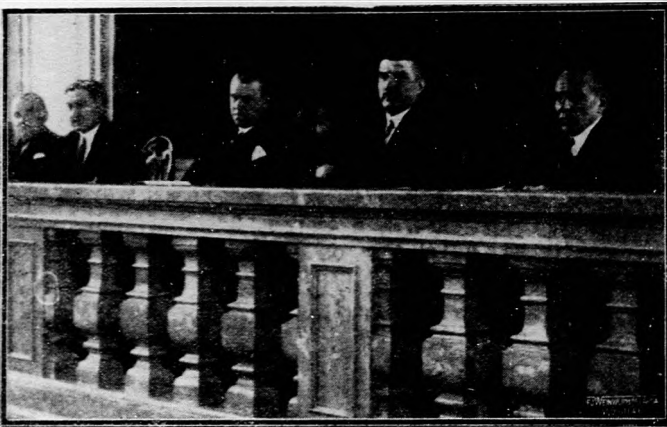
A lovak rossz szokásai egyrészt levonnak azok értékéből, de meg az emberre is veszedelmet hozhatnak. Így a **gyeplőelfogó** ló a farkával elkapja s úgy odaszorítja a gyeplőt a farához, hogy egykönnyen nem lehet kiszabadítani s ez a hajtásnál nem csak kellemetlenséget okoz, de bajt is idézhet elő. Ennek megakadályozására célszerű a farkoszíjnak vastag kipárnázása, hogy a ló a farkát folyton felfelé tartani kényszerüljön. Nagyon elterjedt rossz szokása a lónak a **jásztrágás, ökröndözés, levegőnyelés, levegőfalás, bőfűgés**, mely nevekkel jelzett rossz szokás lényegileg nem más, mint a levegőnek beszívása a bázrsingba, ritkán a gyomorba s annak ezen szervekből való ismétli kiszorítása. Ezen műveletet némely ló csak az istállóban, míg némelyik kivétel nélkül mindenütt csinálja. Meggátolható egy alkalmas torokszíj felcsatolása által. A **ringatkozás** vagy **szóvés** abban áll, hogy a lovak mellső lábaikat szétvetve, testük mellső részével állás közben jobbra-balra ringatóznak. Jóllehet ártatlannak látszik ez a rossz szokás, mégis káros, mert az első lábak használati kifárasztásával jár s idővel szétterpesztett lábállást és bizonytalan járást eredményez. Kezdekéknél békó alkalmazható, megrögzötteknél nehéz a leszoktatás. A **bagózás** abban nyilvánul, hogy a ló félig megrögzött falokat és fogásra és pofája között visszatart, amely helyi lobosodást idézhet elő.

Meszes láb.

A csomók eltávolítandók, a sebek gyógyítandók s amennyiben a fogazat rendellenes kopása volna a bagózás oka, — mely esetben a zápfogak fűrészszerűen élesek — ezek lereszelendők. **A harapóság** rendszeren a csikóval való helytelen bánásmód eredménye. Ilyen esetben szájkosár alkalmazandó. **Nyelvöltögetés**, nyelvöltögetés, szépséghiba. Az úgynevezett játszózablák használata eredménye is járhat. **A patkolásnak ellenszegülő** lovat többnyire a rossz kovács tette azzá, vagy a rossz kocsis durva, szakértelmetlen bánásmódja. E rossz szokás konok eseteiben a következő eszközökhöz nyúlhatunk: 1. Pipát teszünk a ló felső ajkára. 2. Felkötjük a farkát a hátra, úgyhogy a far barázdájába fekdüdjék. 3. Farksgúzsba tesszük ez egyik első lábát. 4. Láncoz ablak alá igyekszünk a szájának fájdalmat okozni. 5. Felhúzzuk a hátulsó lábát. 6. Feldöntjük a lovat. Általában a lovak rossz szokásai ellen legjobb orvosság úgy nevelni azokat, hogy ne lépjenek fel a rossz szokások s ha már megvannak, megfelelő foglalkoztatás által igyekezzünk azokat megszüntetni.

A gyümölcsfák rákbetegsége vagy ráksebe. Gyakran láthatunk gyümölcsfákat, melyeknek törzsein és idősebb, többéves ágain kisebb-nagyobb nyílt seb van. Az ilyen helyeken a kéreg hiányzik, elpusztult s az így keletkezett üregnek, illetve sebnek fenéke maga a fatest, vagyis a fának belső világosabb része. A sebek széle mentén mászkáló dudurószerű látható, mely nem más, mint a fa önfenntartási próbálkozásának eredménye, mivel a fa igyekszik a sebet behégeszteni, de a seb kerületének megfelelően terjedő gomba ezt nem engedi, ezt is elpusztítja s így a seb állandóan nyombododik. Ha az ágakat a seb egészen körülveszi, úgy a seb feletti rész elszárad, elpusztul, ha pedig a törzset veszi egészen körül, úgy az egész fa elhalásat okozhatja. A betegség nyáron a sebek szélén található fehérszínű, mákszemmagyagú, télen és tavasszal pirosszínű kis golyócskák révén terjed. Ugyanis e golyócskák gombacsírákat hoznak létre, melyeket azután a szél vagy a rovarok a fák kéregrepedéseibe vagy egyéb sérült helyekre juttatnak, hol azután kedvező meleg és nedves idő esetén belőlük kifejlődik a ráksebet okozó gombatelep. E betegség, különösen a túlnedves és túlkötött, továbbá a mészszerű talajokon és a gyorsan növő fáknál igen gyakori. — **Védekezés:** A túlnedves talajokról a víz elvezetendő. 2. A mészszerű talajok meszeszéssel javítandók. 3. Termesztésre ellenálló fajták használtassanak. 4. Tél folyamán vagy kora tavasszal a ráksebeteket éles késsel jól ki kell vágni, annyira, hogy még az egészséges részből is egy kevés hozzá vágassék. Továbbá a fiatal ráksebes ágak a sebként jóval tovább levágandók, majd pedig az összes levágott részek és hulladékok elégetendők. 5. A simára kikapart ráksebek azután kifőzött és kihült fakátránnyal vagy selejtes viasszal bekenendők hogy a sérült és metszési felületeken újabb gombacsírák le ne telephessenek.

Kép a Faluszövetség közgyűléséről.

Az előkiemelt helyen foglalnak balról-jobbra: Meskó Zoltán ny. államtitkár, a Szövetség társelnöke, Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár, Bodó János országgyűlési képviselő, a Szövetség ügyvezető igazgatója, Bodor Antal dr., a Szövetség igazgatója és Bajthay Mihály gazdasági főtanácsos, a Szövetség igazgatója.

Méhelésés megátlása. A népies állattenyésztés terén igen sokszor találkozunk egy igen kellemetlen dologgal, a méheléséssel, melyet ha nem kezelünk megfelelően, az állat bele is pusztulhat. A méhelésést hajlamosító és alkalmi okok idézik elő. Rendszerint akkor szokott méhelésés bekövetkezni, ha a méhnek szalagjai lazák, ami öreg teheneknél gyakori vagy olyanoknál, melyek sok borjút hoztak a világra. Gyakori ok, ha a méhszám nem huzódik össze a szülés után, petyhüdt marad a fala és így a belek nyomást gyakorolnak a méhre és kiszorítják. A legtöbb esetben azonban az állat helytelen, lejtős fekvése idézi elő. Ugyancsak előfordul akkor is, ha a szülésnél vagy utófájdalomkor a hasprés igen erősen működik. Nagyon gyakori, hogy könnyen, simán lefolyt ellések után 1—4 óra múlva esik elő a méh, ha az állat farával igen mélyen fekszik. Faluhelyen, ahol elég helytelenül, minden szaktudás nélkül, nehéz ellés esetén igen sokan huzzák a magzatot, rendszerint rendellenes fekvésnél, úgy a magzattal együtt a méhet is kihúzzák, vagy ha a magzatburkokat húzzák, követ kötnék rá, miáltal a méhszalagok is rongálódnak, meglazulnak és a méh előesik. Mindezekből látható, hogy a szülésnél körültekintéssel kell eljárni, ha a szülés nem megy simán, úgy cél nélkül ne huzzuk, mert esetleg a magzat végtagjai, nyaka, feje visszamaradhat, elgöbblühet és ha mégis erőszakkal kihúzzuk, úgy vele jöhet a méh is. Már most, ha a méh a piszkos alomra esik, vagy tisztátalan, szennyes kezekkel próbáljuk visszatolni, úgy fertőzés állhat be, a méh gyakori üszkösödésbe mehet át, fertőzés történhetik és az állatot kényszervághatjuk a legjobb esetben. Az előesett méhben azután hamarosan vérpangás is állhat be, a méh-hüvely feketevörös lesz, megduzzad a nyálkahártyája, felülete megszárad, cserepes lesz, berepedezik, elhal. Az ilyen előesett méh kezelését bízunk mindig szakemberre és ne engedjük meg, hogy ahhoz mindenki piszkos, nem fertőtlenített kezével hozzányúljon, mert annak visszahelyezés szakértelmet és bonctani ismeretet igényel. A legfontosabb a feltétlen tisztaság és az állat hátuljának magasra emelése, hogy azután a méh már súlyánál fogva is visszaessék. Ha szakemberrel fertőtlenített, teljesen megtisztított méhet visszatettünk, úgy legheylesőbb méhtartó szíjat alkalmazni. Legjobb, ha nagyobb állattállománnyal bíró község azt megveszi és azt a községében vagy az apaállatok istállójában tartja, hogy szükség esetén mindig kéznél legyen. Így ilyen méhtartó szíj beszerzése a tenyésztőkre, állattartókra nézve nem jelent nagyobb áldozatot és megtérül azzal, hogy gyorsan kijérnél lévén, azonnal segíthetünk. A méhtartó szíj haránt futó szírszei tetszés szerint igazíthatók, alájuk egy széles, fertőtlenítő folyadékba mártott puha ruhadarab tehető, melyet időnként fertőtlenítő folyadékkal meglocsolhatunk, mely így állandóan fertőtlenítő borogatásként szerepel.

A földmivesek és kisiparosok egyetlen, nem nélkülözhető napilapja: az „UJ BARÁZDA“.

Az ország kétharmadrésze a Faluszövetség táborában van.

A Falu Országos Földműves Szövetség folyó hó 8-án délután tartotta harmadik évi rendes közgyűlését Pestvármegye székházának közgyűlési termében. A termet zsúfolásig megtöltötték a tagok, a fiókszövetségek kiküldöttei s a társintézmények képviselői. A közgyűlésen Schandl Károly földművelésügyi államtitkár elnökölt. Megnyitó beszédében rövid történeti visszapillantást vetett a Faluszövetség munkásságára és megállapította, hogy a Faluszövetség célja nem más, mint a falu életének megjavítása kulturális és gazdasági téren. Az utóbbi pár év munkája már is megmutatta, hogy a magyar falvak és ezen keresztül az egész magyar nép nagy egysége nem ábránd többé! Az államtitkár ezután ismertette a legközelebbi jövő feladatait, rámutatott a tanyakérdés megoldásának fontosságára és hangsúlyozta, hogy nem ismer sürgősebb feladatot, mint egy nagy úthálózatnak a kiépítését, amelyik bekapcsolja a falu életét a magyar élet vérdényrendszerébe. Köszönetet mondott Klebelsberg Kunó kultuszminiszternek és Mayer János földművelésügyi miniszternek kultúrpolitikai munkásságukért, amelynek eredményei a tanyaiskolákban és az iskolán kívüli népoktatásban már is mutatkoznak. Örömmel jelenti, hogy a magyar falvak közül az elmúlt évben 1767 falu szervezte csatlakozott a Faluszövetség országos mozgalomához. Rámutatott továbbá arra, hogy a Szövetség a földhözjuttatott magyaroknak lehetővé tette a munka megkezdését azzal, hogy megfelelő felszerelés és gépek megszerzése által, továbbá a falu népének olcsó kölcsönözhető váló juttatásával sikerült az építő munkát mindenütt megkezdeni. A legutolsó évben a magyar kormány kétszázhatvan milliárd koronát áldozott erre a célra, de a kormány abban a helyzetben van, hogy további hat milliárd aranykoronát biztosít ezeknek feladatoknak megoldására.

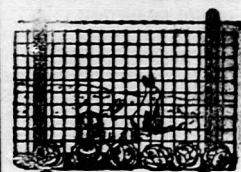
Ezután Bodó János ügyvezető igazgató terjesztette elő évi jelentését, melynek során ismertette a különböző akciók eredményét és bejelentette, hogy a szövetség törzstagjainak száma a múlt évben 1446-ról 2237-re emelkedett, vagyis az ország községeinek kétharmadrésze csatlakozott a Faluszövetség mellé.

Meskó Zoltán társelnök az országos szervezés irányításáról számolt be. Rámutatott arra, hogy a falvakban ma is nyitlan folyik a bolszeviki aknamunka. Ezt ellensúlyozni csak kitartó, szociális munkával lehet. Beszède végén elismeréssel szólt az „Uj Barázdáról”, amely lapok összekötő kapcsot alkotnak a vidéki faluszövetségi fiókok és a központi vezetőség között.

Ezután szélesmedrű vita indult meg, melynek során Kovacsics Sándor (Tét) a cselédek költözési idejének országos szabályozásáért kéri a Faluszövetségtől. Steuer György ny. államtitkár a magyar földmunkásokra hívta fel a figyelmet és azt kérte a megjelentektől, segítsék kiépíteni a földmunkásszövetkezeti mozgalmat. Borbás Rudolf (Monor), valamint Cser Zsigmond (Dömsöd) községük számára kultúrintézmények felállítását kérték. Fodor Antal (Visznek) községének elismerését tolmácsolta a Faluszövetség vezetői iránt. Geöcze Sarolta az anya- és csecsemővédelem fejlesztését, a magyar népművészet és népviselet megmentését sürgette a szövetségtől. Purébl Gyöző fővárosi tanácsnok bejelentette, hogy a főváros törekvése arra irányul, hogy a falut észhezozza a várossal. Koncz János, a Jegyzők Országos Egyesületének elnöke, a községek önkormányzata érdekében szólalt fel. Bedegi Gábor (Balatonfüred) a balatonvidéki szőlősgazdák nehéz helyzetére mutatott rá és olcsó hitel kieszközölését kérte. Patacsy Dénes országgyűlési képviselő a forgalmi adó és kereseti adó kivételének visszásságaira mutatott rá, majd a közmunkavállalás ellen emelt szót. S. Nagy László (Kecskemét) a kecskeméti házhelyigénylők ügyét tette szóvá.

Végül Schandl Károly államtitkár válaszolva a felszólalásokra, azt hangoztatta, hogy a felvetett ügyek kedvező elintézését a Faluszövetség minden erejével támogatni fogja. Javaslatára a közgyűlés üdvözölte Mayer János földművelésügyi minisztert, a Szövetség elnökét. Ezzel a nagyszerű gyűlés véget ért.

Tartós és olcsó kerítés HUNGARIA drótfonat eladás

Kérjen ingyen árjegyzéket.

HAIDEKKERSÁNDORR-T.
Budapest, VIII., Üllői-út 48/27. sz.
Budán, II., Fő-utca 59.
Keleti pályaudvarnál,
VIII. kerület, Fiumei-út 3. szám.

Mezőgazdasági pályázat.

A „Vasárnap“ második versenye olvasói számára.

Azt ígértük olvasóinknak, hogy pályázataink és versenyeink sorra követik egymást. Mult heti számunkban közöltük a kitűnően sikerült rejtveny-pályázat eredményeit; mai számunkban kihirdetjük második versenyünket.

Második pályázatunk tárgyát a *mezőgazdaság* köréből merítettük. A *Vasárnap* hétszentes fennállása óta a legerőteljesebb mértékben kiveszi részét a mezőgazdasági ismeretek terjesztésének életbevágóan fontos munkájából; világos tehát, hogy a sorra kerülő pályázatoknál sem mulasztja el, hogy olvasóinak — a helyes földművelés és az okos gazdálkodás körül szerzett — tudását gyarapítsa. A mezőgazdasági pályázatoknál *kettős cél* vezet bennünket. Az egyik az, hogy reáirányítsuk a figyelmet egy-egy rendkívül nagyjelentőségű kérdésre. Vonatkozik ez természetesen azokra is, akik már tisztában vannak a sorra kerülő kérdések horderejével. Az ilyenek számára *emlékeztető* lesz a verseny. A második cél pedig az, hogy módot nyújtsunk egy-egy kipróbált és feltétlenül hasznos földművelő eljárás megismerésére olyanoknak is, akik eddig még nem próbálkoztak meg vele, akár azért, mert tájékozatlanok voltak, akár azért, mert nem vált még tudatos cselekvéssé bennük.

A mezőgazdaság köréből vett pályázati kérdések egyrészt a terméshozadék elérésére és a minőség javítására szolgáló eljárásokkal, másrészt a növényi és állati kártevők elleni sikeres védekezés módszereivel lesznek összefüggésben és természetesen mindenkor alkalmazkodni fognak a megfelelő időponthoz is.

Ez az utóbbi megfontolás vezetett bennünket arra, hogy most, a tavaszi vetés előtt, a *vetőmagcsávázás* nagyfontosságú kérdésére irányítsuk olvasóink figyelmét. Csonka hazánkban leginkább csak az *őszi búzavetőmagvakat* szokás csávázni kősüszög ellen, noha úgy az *őszi rozsveleket*, mint a *tavaszi árpa-, zab- és búzavetéseket* különböző üszög- és gombabetegségek szintén nagy mértékben meg szokták támadni. Különösen a zabot pusztítja a *repülő üszög*, sőt az árpát is — úgy az őszi, mint a tavaszi — megtámadja. A *zab repülő üszöge* és a *búza kősüszög* ellen csávázással sikeresen védekezhetünk. Az árpánál a helyzet nem ennyire kedvező. Az árpának tudniillik kétféle üszögbetegsége van: a *fedett* vagy *kemény üszög*, mely porát nem hullatja el és a *repülő üszög* vagy *csupas üszög*, melynek porát a szél elfújja, úgy hogy a kalász szára csupaszon marad meg. (A csupas üszög a búzára is átvándorol.) Az árpa vagy búza repülő (csupas) üszöge ellen vegyszerekkel csávázni nem lehet; fedett vagy kemény üszöge ellen azonban eredményesen felvehetjük a harcot.

Ujabbán általánosan elterjedt nálunk a *Porzol-porpácolás*. Főképpen az őszi és a tavaszi búza pácolásánál alkalmazzák és itt igen jól bevált, kényelmesebb is a végrehajtása, mint a nedves csávázásé. A gálisos csávázás általában elavult, mert *bántja a vetőmagvak csiraképességét* és termés-csökkenést okozhat. A rozsnál és a pelyvás vetőmagvaknál azonban — tehát árpánál és zabnál — kiderült, hogy célszerűbb a porcsávázás helyett *nedves csávázást* alkalmazni. Éppen ezért a csirabántó rézgálisos nedves csávázás helyett a *higanyos tartalmú Higosan nedves csávázás* terjedt el.

Mindezek figyelembe vételével a pályázat *első részének* kérdéseit a következőképpen állítottuk össze:

1. kérdés. **Csávázza-e vetőmagvait?**
2. kérdés. **Ha igen, miért teszi?**
3. kérdés. **Mióta csávázza a magvait?**
4. kérdés. **Mi indította a legelső kísérletre?**
5. kérdés. **Tavasszal vagy ősszel csáváz-e?**
6. kérdés. **Milyen szereket használhat eddig?**
7. kérdés. **Hogy hajtja végre a csávázást?**
8. kérdés. **Megpróbálta-e már a Porzol-porpácolást, vagy a Higosan nedves csávázást?**
9. kérdés. **Mit tapasztalt a csávázott mag kikelésénél?**
10. kérdés. **Melyik csávázó szert találta legjobbnak?**

Ezek a kérdések azokra vonatkoznak, akik *csávázni szoktak vetőmagvaikat*. De mint mondtuk, gondolnunk kell azokra is, akik talán még nem ismerték fel ennek a *rendkívül fontos védekező eljárásnak célszerűségét, vagy más okokból kifolyólag nem próbálkozhattak meg vele*. Bennünket ez is nagymértékben érdekel, legelső sorban azért, hogy tiszta képet nyerjünk arról, vajon *milyen okok gátolják egy-egy bevált és több termést biztosító eljárást meghonosodását?* Azok számára tehát, akik még nem próbálták ki a vetőmagcsávázást, a pályázat *második részének* egyetlen kérdése így hangzik:

Miért nem csávázta eddig vetőmagvait?

Erre az utóbbi kérdésre *őszinte és nyílt válaszokat* kérünk. Senkit se riásson vissza a szégyenkezés. Nem az a célunk, hogy

olvasóinkat pellengérré állítsuk. Tudjuk nagyon jól, hogy sokféle komoly oka van és lehet annak, hogy a vetőmagcsávázás használata még nem általános. Olvasóinkat éppen azért hívjuk segítségül, hogy pontosan megismerjük az akadályokat és azután megpróbáljuk járhatóvá tenni az utat. Ebben a jószándékú munkában igen nagy szükségünk van olvasóink közreműködésére. Szeretettel kérünk tehát mindenkit, hogy tapasztalataival, megfigyeléseivel és az okok leplezetlen megjelölésével támogasson bennünket.

A pályázat feltételei.

Legfőbb követelmény: a *tömörség*. A pályázat *első részének tíz kérdésére* rövid, csupán a lényeges mondanivalókra szorítkozó, világos feleleteket kívánunk. Ugyanez áll a pályázat *második részének egyetlen kérdésére* is. Ne essék senki abba a hibába, hogy hosszú lére eresztett válaszokat és a kérdéshez szorosan nem tartozó mondatokat fogalmaz. Erre semmi szükség sincs, sőt a beérkezett munkák elbírálásánál *súlyos hibának* vesszük. Ilyen természetű pályázatnál nem az a fontos, hogy a pecsenyét miképpen találják fel. Egyedül a pecsenye jósága a döntő szempont. Hogy savanyúgorka van-e mellette vagy édes befőtt, arra most ügyet nem vetünk.

A pályamunka *első részének* elkészítési módja az, hogy a pályázó a papírlapra leírja az *első kérdést és alája a választ*. Ezután leírja a *második kérdést* és mindjárt alatta megadja a feleletet. Most következik a *harmadik kérdés* és így halad tovább addig, míg csak el nem készült valamennyivel. A pályázat *második részén* résztvevők pedig leírják az *egyetlen kérdést* és hozzáfűzik a választ.

A versenyen résztvehet bárki, akár előfizetője, akár vásárlója lapunknak. Csupán arra hívjuk fel nyomatékosan a pályázók figyelmét, hogy a *pályamunka papírosán semmiféle mástermészetű közlés ne legyen*. Ne írjon rá tehát senki rejtveny-megfejtést, tréfát, verset, vagy tanácskérést. Ha valaki a pályamunkával egyszerre — a postaköltség megtakarítása végett — mást is akar küldeni, a mástermészetű közlést *külön papírosra írja*.

Azon a papíron tehát, amelyiken a pályamunkát beküldjük, ne foglaljon helyet semmi más, mint legfelül ez a szó: *Pályázat*, ezután következzen a pályamunka, legalul pedig írja le a pályázó tisztán és olvashatóan a *nevét, foglalkozását, pontos lakcímét* (község, utolsó posta, megye), *annak a földterületnek nagyságát, melyen gazdálkodik, végül az életkorát*. (Az utóbbi azért szükséges, hogy megállapíthassuk, vajjon az ifjabb nemzedék érdeklődése a gazdasági ismeretek iránt fokozódott-e?)

A pályamunkák beküldésének határideje 1927. évi március hó 6-ika.

Elkésve érkező munkákat nem veszünk figyelembe. A pályázat eredményének kihirdetését a *Vasárnap* 1927. évi március hó 20-iki számában fogjuk közzétenni.

A pályamunkák közül az *öt* legjobbat a következő jutalom-ban részesítjük:

- I. díj. **Egy kilogramm Higosan**, higanyos, nedves csávázószer, mely tíz-tizenkét hold vetőmagjának csávázására elegendő.
- II. díj. **Hatszáz gramm Higosan**, hat-nyolc holdra.
- III. díj. **Kétszáz gramm Higosan**, egy holdra.
- IV. díj. **Kétszáz gramm Higosan**, egy holdra.
- V. díj. **Kétszáz gramm Higosan**, egy holdra.

Ha azonban a pályázaton résztvevők száma több lesz, mint amennyire nagyjából számítottuk, a jutalmakat — a rejtveny-pályázathoz hasonlóan — megfelelően szaporítjuk.

A *legjobb munkákat közölni fogjuk a Vasárnapban*.

Hiszük, hogy olvasóink érdeklődése a *komolyabb pályázatok* iránt nem kevesebb, mint a *könnyebb, szórakoztató versenyekkel* szemben és a pályázat eredménye igazolni fogja azt a meggyőződésünket, hogy hétszentes, színet nélkül végzett, odaadó munkánk megteremtte gyümölcsét. Szeretettel kérjük tehát olvasóinkat, szerezzék meg ezt a nagy-nagy örömet nekünk azzal, hogy minél többen *részvesznek a pályázatban!*

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbálmjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. —

Romlott hangszereket művésziessé javít. Legjobb hírok. Árjegyzék ingyen küld.

MOGYORÓSSY GYULA

m. kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rakóczi-út 71.

A «Piros bugyelláris» előadása Tatabázán.

A tatabázi mükedvelők gárdája három pompásan sikerült előadásban hozta színr a Piros bugyelláris című népszínművet. Az áldozatkész közönség támogatásából eredő tiszta jövedelmet az önkéntes tüzoltóalap javára fordították. Képünk a kitűnő mükedvelőket ábrázolja. *Ülők sora (jobbról-balra):* Vajda József pénztárnok, Gálicz Mihály, Vajda Klárka, Zambó Endre dr. védnök, Juhász, Ilonka, Kalmár Mihály, Tüske Máttyás. — *Középső sor (balról-jobbra):* Vismeg József, Fekete Márton, Nagy Imre, Juhász Margitka, Tüske Veronka, Ágoston János, Turda Bözsike, Kalmár Margitka, Markó István, Nagy Mihály. — *Harmadik sor (jobbról)-balra:* Gálicz István, Szalai István, Ács György, Diák János, Borsódi József, Vismeg István, Hunyadi Márton, Tüske Kálmán, Gálicz Máttyás, Vörös István. — *Fekvők sora (jobbról-balra):* Gömöri Gergely, Szabó Veronka, Borsódi Máttyás. (Beküldte Gálicz Mihály Tatabázáról.)

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Védekezés a gyümölcsfák kártevői ellen.

A földmivélsügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel az almamoly, gyümölcspenész, varasodás és a bábaszilva ellen való védekezést hatósági felügyelet alá helyezi. Minden gazda köteles tehát alma-, körte-, kajszinbarack-, őszibarack-, cseresznye-, meggy- és szilvafáiról az elszáradt ágakat, gallyakat, leveleket, virágokat és termést, továbbá a fa derekáról és öreg ágairól az elváló cserepes kérget eltávolítani, valamint azokat a mohától megtisztítani s azután a fák alját gondosan meggerbeilyezni, a fáról eltávolított és összegyűjtött mindenemű hulladékot pedig legkésőbb március elejéig elégetni. Ezt a rendelkezést a községi előjáróságok közhírré teszik azzal, hogy aki a védekezést elmulasztja, március havában a mezőrendíri törvény értelmében büntetendő. Ugyancsak utasítja a földmivélsügyi miniszter a hatóságokat, hogy a hernyók és a vértetűk kötelező irtására vonatkozó rendeletek szigorú végrehajtásáról is gondoskodjanak s amennyiben a védekezési módok tekintetében részletesebb útbaigazításra volna szükség, úgy a hernyó-, vértetű- és az almamoly ellen való védekezésre nézve a M. Kir. Állami Rovartani Állomáshoz (Budapest, II., Kítaibel Pál-utca 1.), a gyümölcspenész, varasodás és bábaszilva nézve pedig a M. Kir. Növényélet és Körtani Állomáshoz (Budapest, II., Debrői-út 15.) kell fordulni s ugyaninnen kérhetők a védekezésre vonatkozó útmutatók is, az olcsón megszabott hivatalos ár beküldése ellenében.

Ne felejtse el senki mezőgazdasági cselédje után a balesetbiztosítási hozzájárulást befizetni!

A földmivélsügyi miniszter legutóbbi rendeletében felhívta a községi előjáróságokat, figyelmeztessék a munkaadókat arra a kötelezettségükre, hogy a gazdasági cselédek vagy szegődményes iparosaik után járó hozzájárulást díjakat az Országos Gazdasági Munkáspénztárhoz április hó 1-ig pontosan befizessék. Ha valaki nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, rendkívül súlyos anyagi kárt szenvedhet. Ha ugyanis mezőgazdasági cselédjei vagy szegődményes iparosai közül valamelyiket baleset éri és a munkaadó nem fizette be utána a balesetbiztosítási díjakat, a cseléd ugyan nem követelheti a pénztártól a segílyt, de a munkaadó a törvény szerint a sérült cselédnek, vagy halála esetén örökösének a teljes kárért felelősséggel tartozik.

A gazdák erőteljesen állástfoglaltak a kartellek ellen a kaposvári gyűlésen.

Az egész ország gazdáinak részvételével folyt le a hatalmas méretű kaposvári országos gazdanagygyűlés, melyet Hoyós Miksa gróf, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke nyitott meg. Beszédében esetelte azt a súlyos helyzetet, amelybe a mezőgazdasági termelés jutott. Lényegesen nagyobb a termelési költség, viszont a terményt nem lehet megfelelő áron értékesíteni. Sajnálatos állapotot állapítja meg, hogy nagy a közöny a gazdatársadalom minden rétegében. Több a panasz, mint a cselekvés s ezért nem értik meg a gazdák hangját.

Ezután Marschall Ferenc dr. országgyűlési képviselő, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója, tartotta meg nagyszabású előadói beszédét, amely felölelte a mezőgazdaság valamennyi kérdését. Adatokkal bizonyította, hogy a meggyengült mezőgazdaság milyen küzdelmet folytat az ipari fogyasztás előtt felburjánzott kartellalakulatokkal. Követelni kell az állam sürgős beavatkozását. Az adókérdésekkel kapcsolatban azt kívánta, hogy az adózás mértéke és mikéntje összhangban legyen a mezőgazdaság teherbíró képességével és a jövedelmi adó alapjául csak a tényleges, valóságos jövedelem szolgáljon.

Most Horváth Jenő, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója, terjesztette elő azt a határozati javaslatot, amely kiterjed az összes időszerű gazdakérdésekre s amelyet a nagygyűlés egyhangúan elfogadott. A vita során Szávozó Richárd a kartelleknek a gazdák elleni támadásairól szólt. A kartellek szedik el a gazdák munkájának eredményét. Staub Elemér az értékesítés kérdését tette szóvá. Eszenyi Jenő az egyetemes gazdafront megalkotásának fontosságát hangsúlyozta. Kovács Gyula a biztosítókartellek drága díjtételeit támadta. Hertelendy Miklós és Gláser Géza az ojtóanyagorsóra ellen szólltak fel. Ez a kartell lehetetlenné teszi az állattalomány védelmét, mert például 600 százalékkal drágább árat szab a sertés-vevélemnél, mint az osztrák állami ojtóintézet.

Gadl Gaszton az intézményes gazdavédelmet abban látná, ha a hitelélet megerősítése mellett vámpolitikánkat olyan irányban fejlesztenék, ami véget vetne a kartellek garázdálkodásának. Követeli, hogy azoktól, akik mesterséges árdrágításokra törekzenek, a kormány vonja meg a vámvédelmet! A tanulságokban gazdag gazdaggyűlés ezzel véget ért.

A tavaszi haszonállatvizsgálatot ne tartsa senki adóösszeírásnak!

A földmivélsügyi miniszter, amint a multban, ismét elrendelte a tavaszi haszonállatvizsgálatot. Sok helyütt még mindig valamely titkos (legtöbbször adózási) célzatot vélnek ebben a rendelkezésben felfedezni. Ez igen helytelen és téves fel fogás. A tavaszi haszonállatvizsgálatnak kizárólagos célja, megbízható képet nyerni hazánk állattalományának egészségi állapotáról, másrészt a hozzá nem értők által fel nem ismert betegségeket felderíteni és ellenük a védekezést eszközölni. Célja tehát a tavaszi haszonállatvizsgálatnak, hogy pontosan megállapítsuk, szaporodott-e, vagy fogyott-e állományunk? További célja meggyőződést szerezni arról, vajon az állategészség-üggyel kapcsolatos törvényes rendelkezések végre vannak-e hajtva, nincsenek-e egyes hiányok, mulasztások, melyek sürgős orvoslást igényelnek. Ilyenek például a dögterek, vásárterek megfelelő bekerítése; megfelelő helyen vannak-e a vágóhidak, fel vannak-e szerelve; milyen a járatkezelés, marhahajtó utak itató állomásai rendeznek vannak-e, védőfogadó állások tiszták-e, van-e községnek megfelelő számú és minőségű apaállatja, stb., stb. A most folyó évben igen nagy mérvben fellépett a lépfene, metelykór és a veszettség. A veszettség különösen gondos figyelmet igényel. Meg kell szüntetni az ebek kóborlását és kártevését, mert a kóbor ebek veszélyeztetik legjobban az emberek és állatok épségét. Mindezen felül a tavaszi haszonállatvizsgálat a legteljesebb mértékben szolgálja úgy az állattenyésztők, mint állattartók érdekeit, amennyiben ilyenkor módjában van még a legszembetűnőbb embernek is a vizsgálatot teljesítő állatorvostól útmutatást, tanácsot kérhetni, mert a vizsgálatot teljesítő állatorvos ilyenkor köteles a beteg állatokat általában megvizsgálni és a tulajdonost tájékoztatni. Mindezekből az következik, hogy úgy a községi előjáróságok, valamint minden egyes állattartó kötelessége az eljáró állatorvost igen nehéz és felelősségteljes munkájában teljes odaadással támogatni.

Sok nagy bajnak egy kis elővigyázattal igen gyakran elejét vehetjük. Maár Gyula dr. földbírtokos azt tapasztalta, hogy mióta sertésének ivóvizébe keverve már egészen kis koruktól kezdve lysoformot ad, azóta évek hosszú során át a vész sertésállományát elkerülte, amit kizárólag a lysoform hatásának tulajdonít. A lysoformot vízbe keverve, különösen nyáron, igen szívesen fogyasztják sertésai. Ugyancsak igen szép eredménnyel használják a lysoformot a sebek gyógyítására is.

Máris négyszáz új előfizetővel gyarapították jóbarátaink a Vasárnap táborát!

Hétről-hétre pontosan beszámolunk arról, hogy olvasóink közül kik léptek be *jóbarátaink gárdájába*. Tesszük ezt egyrészt azért, hogy a nyilvánosság előtt röjjük le az őszinte köszönet adóját derék toborzóink iránt, de tesszük azért is, hogy *jóbarátaink* meggyőződést szerezhessenek afelől, vajjon beiktattuk-e őket a gárda tagjainak sorába? Elmondottuk már többször, hogy *jóbarátaink* az okosság, az akarat és a tetterő díszes érmét viselik a mellükön, örömmel hangoztattuk azt is, hogy részünkről igaz barátsággra és viszonzásra kész hálára tarthatnak számot, most pedig annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy talán már nemcsak a nemcsak szóval, hanem tettel is módunkban lesz viszonzni *jóbarátaink* önzetlen munkáját.

Kérésünk elhangzása óta közel *négyszáz új előfizetővel* szaporították lelkes harcosaink a *Vasárnap* táborát. Ez a szám nemcsak nagy és büszke örömmel tölt el bennünket, hanem még teljesebbé teszi azt a szilárd hitünket, hogy a falvak népe igenis fogékony a kultúra és a haladás iránt, nem tanúsít öngyilkos közönyt a maga sorsával szemben, hanem éles szemmel felismeri és kiválogatja azokat a becsületes és bizalmára érdemes segítőtársakat, akikben soha nem fog csalódní.

A *Vasárnap* egyre növekvő tábora élő cáfolata mindannak az ostoba, rosszindulatú és rendkívül kártevő ráfogásnak, vagy hamis beállításnak, melyekkel a földmivelő népet illetik napról-napra a túlsó tábor újságjai és vicclapjai, melyeken kövérre neveti magát egy-egy hazug és izléstelen szindarab közönsége, vagy harogva mulat a silány kabarédalok és alantas *«paraszt»-jelenetek* hallgatósága. A falvak népének tudomásul kell vennie, hogy a túlsó tábor nagyszerű szervezettségével minden *kindító alkalmat* megragad arra, hogy a földmivelőtársadalom erejét gyengítse és súlyát kevesbbitse. És nem szabad elfelejteni azt sem, hogy a földmivelőtársadalom erejét, súlyát csupán számaránya képviseli, míg szervezettsége, öntudatos összeállása — sajnos — még csak a kezdetét van.

A legsürgősebb feladatok egyike tehát: *szívvél-lélekkel, elszánt akarással és céltudatos munkával a mi oldalunk becsületes, tisztá-*

Olcsó öröm — a kicsinyeknek.

Szöcske, melynek teste banánból, feje gesztenyéből, lábai amerikaiogyórból és mazsolából készülnek. Tessék megcsinálni; gyermekeinknek bizonyosan nagy örömet szerzünk vele.

szándékú újságját erősíteni. Hogy ereje, harcokészsége megszokszorozódjék és fegyvertárát új védelmi eszközökkel gyarapíthassa. Mert csak az erő teljességében érhetjük el, hogy az a kemény *ne tovább!* — melyet a földmivelő nép kigúnyolói, kártevői és kizsákmányolói felé kiáltunk, tizezrek torkából törjék elő és elnémitson minden nyílt vagy álcázott támadást!

Azoknak a *jóbarátainknak*, akik máris azon voltak, hogy kiáltásunk négyszáz új és harsány hanggal erősödjék, nemcsak a *magunk*, hanem *egész olvasótáborunk nevében, ismétellen elismerésünket és őszinte köszönetünket küldjük el.* Azokat pedig, akiknek még nem volt módjukban hírt adni munkásságuk eredményéről, szeretettel újra kérjük: *gyarapítsák egy-egy új előfizetővel táborunkat.*

Alább közöljük azoknak a *jóbarátainknak* névsorát, akik az elmúlt héten közölték velünk lelkes toborzómunkájuk eredményét; fáradozásaikért, megértő készségükért és önzetlenségükért fogadják legőszintébb köszönetünket.

Négy új előfizetőt gyűjtött: Béda Ferenc.

Hármat: Ábrahám Sándor, Cseh István.

Kettőt: Balázs Ferenc, Récei József, Szabó József.

Egyet: Batta József, Beresnyák István, ifjú Benedek Juran, Bodnár János, Csikós Ferenc, Csóka Kázmér, Gróf József, Horváth Károly, Kerésmár Lajos, Kónyi Pál, özvegy Lőkös Lajosné, Nagy Zsigmond, Püski Sándor, Sáli József, Szabó Alajos.

Vitéz Nagy Pál tábornok halála. Vitéz Nagy Pál nyugalmazott tábornok, volt honvédfőparancsnok, a Vitézi Rend főkapitányának helyettese, hatvanhároméves korában meghalt. Nagy Pál bátor katona volt és a háború idején számos fegyvertényével tűnt ki. Különösen ismertté tette nevét a bichavai ütközetet, amelyet parancs ellenére vívott meg és az ütközetet meg is nyerte. Amikor a háború végeztével a front felbomlott, Nagy Pál egész hadosztályát rendben hazavezette. Mint honvédfőparancsnok nagy érdemeket szerzett a nemzeti hadsereg újjászervezése körül. Temetése teljes katonai pompával ment végbe.

Mennyit adnak a régi ezüst- és nikkelpénzért? A régi ezüst- és nikkelpénzeket ma már nem lehet forgalomba hozni, csak a pénzverőnél lehet értékesíteni. Az *állami pénzverő* 1 és 2 koronás ezüstmérméért kilogrammonként 85.69, 1 forintos és 5 koronás ezüstmérméért 92.36, 20 és 10 filléres nikkelérméért 3.74, 10 filléres alpaktaérméért 1.31 1 és 2 filléres bronzérméért 1.56 pengót fizet.

A belügyminiszter az erkölcs fokozottabb védelméért. A belügyminiszter nemrégiben rendeletet adott ki, amelyben utasította a rendőrséget a jó erkölcsök fokozottabb védelmére. A rendelet szerint a rendőrség köteles minden színházi előadást, mutatványt és mulatságot erkölcsrendészeti szempontból fokozottabb mértékben ellenőrizni. Meg kell akadályozni a jó ízlésbe ütköző táncokat is, továbbá azt, hogy szeméremsertő képet vagy sajtóterméket nyilvános helyen kifüggeszsenek. A rendelet szerint *tizenöt napig terjedhető és nyolcvan pengőig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható az, aki nyilvános helyen káromkodik és trágár vagy ocsmány kifejezéseket használ.*

Olcsó öröm — a kicsinyeknek.

Házmaster, akinek lábai aszaltszilvából, teste fügeből és a feje dtóából készül. Elkészítése éppen olyan könnyű, mint a másé.

Kitüntetett életmentő községi bíró. *Pszota* István cserhát-szurányi községi bíró a kormányzó önfeláldozó és bátor magatartással véghezvitt életmentésért *ezüst éremmel* tüntette ki. A derék életmentő községi bírót kitüntetése alkalmából számosan keresték fel üdvözlésükkel.

Egy százhatéves gulyás spanyolbetegségbe esett. A fővárosi Szent László-kórház spanyolbetegei között volt egy érdekes ember is. *Rácz* István hortobágyi gulyás százhatéves korában kapta meg a spanyolbetegséget és így került a kórházba. Az öreg gulyás röstelli, hogy a láz leverte a lábáról és ágyba kellett feküdnie, mert életében sose volt beteg. Egyre azt hajtogatta, hogy ha a Hortobágyon maradt volna, nem is érte volna utól a spanyolbetegség, amelynek ő egy, csak egy jó orvosát ismeri: a vörösbort.

Japánban több mint száz embert ölt meg a hóvihár. Japánban az utóbbi napokban *borzalmas hóvihár* dühöngött. Némely helyen négy méteres hó borította a földet és a vonatok természetesen elakadtak a magas hóban. Napokig nem tudták kiszabadítani ezeket az elakadt vonatokat, amelyeknek utasait repülőgépek segítségével élelmezték. A hóviharnak száz-tizenhárom ember esett áldozatul.

A boldogi levanteegyesület műkedvelői.

A boldogi levanteegyesület kitűnő műkedvelői január havában három ízben adták elő a *«Falu rossza»* című népszínművet nagyszámú közönség előtt, igen szép sikerrel. Az előadások tiszta jövedelmét a levante- és a népművelésialap céljaira fordították. A rendezés munkáját *Besse* Károly tanító végezte fáradságot nem ismerő szorgalommal és igen nagy hozzáértéssel. A fényképet *Bruckner* Jenő főjegyző készítette.

Kilencvenhatezer pengőt veszített el kártyán egy éjszaka. Csepelen a napokban nem mindennapi kártyacsata zajlott le, amely még ma is izgalomban tartja a kedélyeket. Egy gyáros és egy kereskedő vett részt a csatában, amely a gyáros súlyos veszteségével végződött. Amikor már összes nála lévő pénzt elveszítette, *csekkkel* próbálta visszafordítani maga felé a szerencsét, de sehogyan se sikerült. A vége az lett, hogy kilencvenhatezer pengő veszteséggel búsan hagyta el a harc színterét, a szerencsés nyerő pedig *hét ezer pengőt adott a kibicéknek, hogy segítettek drukkolni s a picicéket borralalója is meghaladta az ezer pengőt!* Ugyanakkor ezek és ezek töprengtek azon, hogyan fogják megkeresni a holnapi betevő falatot?

A Turulmadár új lovagja. A budapesti *Ferenc József-hídi* Turulmadarát már sok öngyilkosjelölt megmászta. Most legutóbb a Turulmadárnak egy olyan lovagját hozták le a tűzoltók, aki — az eddigi szokástól eltérően — nem öngyilkos szándékból mászott fel. *Stolcer* Miksa műgyemeter hallgatósága bevalotta a tűzoltóknak, hogy fogadásból mászott fel a Turulmadárra. Őt pengő volt a fogadás ára. Ennél azonban többre fog kerülni a büntetés, mert a rendőrség és tűzoltóság kivonultatásának költsége jóval túlhaladja a fogadás összegét.

Három és fél liter rumot megivott együltő helyében. *Varga* István szombathelyi cipészegéd ötven pengőbe fogadott társaisal, hogy együltőhelyében megiszik *három és fél liter rumot.* Társai állották a fogadást és meghozták az általt. *Varga* háromnegyed óra alatt meg is itta a nagymennyiségű rumot. Ezzel a fogadást meg nyerte, azonban nem sokra ment vele, mert olyan súlyos alkoholmérgezését kapott, hogy kórházba kellett szállítani. Ott csak gyors gynomormosással tudták megmenteni az életnek.

Egy zselléraszony haláltára...

*Hetek óta tele vannak a lapok Zlatóczki Istvánné meggyilkolásával. A fáradhatatlan rendőri nyomozás — noha még teljes bizonytalanságban van a gyilkost illetőleg — mindent napvilágra hozott az áldozat utolsó napjáról, arról a hosszú kálváriáról, amelynek útja a rákosi réten, a vasuti töltés mellett ért véget — a halálban. A szegény asszony meghalt — mert dolgozni akart. Munkát keresett s örök pihi-nést talált. Mekkora tragédia ez s mekkora tanulságot rejt magában annak a szegény, ismeretlen senki-asszonynak a borzalmas halála. Az az asszony, akinek gyilkosát száz meg száz detektív, rendőri hajszolja, amíg élt, a földkerekség legmótosabb viszonyok között élő társadalmának, a mezőgazdasági munkásságnak volt a tagja. A földet túrta, puhította, a föld ragaata el, szívta ki erejét s neki magának talpalatnyi földje sohasem volt. A búza nem neki termelt, ő mindig csak másnak aratott, másért robotolt. Pedig szegény Zlatóczki Istvánné *Klisci* Mária becsületesen értelmezte s élte az életet. Nem volt divatos nő: hétszer lett anyja... S ez a gyöngye test, amelynek fiatalúságát, erejét kiszívta a robot meg a hét gyermek, napokon keresztül loholt ide-oda, hogy munkát kapjon. A rendőrség felderítette, hol, merre járt, zörgött a szegény zselléraszony, hogy kenyeret szerezzen. Ment, vonszolta járárd testét télvizes réteken, sáros országúton, amíg magához nem ölelte a halált. Amíg élt, senki sem törődött vele, most százan meg százan fáradoznak, hogy megtudják, ki vette el az életét? Neki senki sem adott munkát s az ő halála mennyi embernek ad munkát! El lehetne gondolkozni egy kissé, hogy miért kellett ennek így történnie? Hogy miért nem látják meg a nincstelen zsellérembert is, a mindenkivel elhagyott mezőgazdasági robotost...? Hogy miért nem adnak sötét életükbe egy kis meleg fényt is: a tudás fényét... Hiszen ha szegény *Klisci* Mária emberi sorsban élhetett volna, nem kellett volna meghalnia a rákosi mezőn. Ha tudta volna, hogy hová, kihez kell fordulnia, ma is élhetne és verejtékze is örülhetne az életnek... Mert van itt jótékonyág, meg művelődést terjesztő mozgalom elég, de akik csinálják, elvárják, hogy őket keressék fel, ahelyett, hogy ők mennének házról-házra, alamizsnát adva a szűkölködőnek, világosságot sugározva a sötétségbe. A *Klisci* Mária szomorú pusztulása talán ráeszmélteti azokat, akiket illet, hogy ebben az országban embertelen elhagyatottságban él egy réteg s talán törődni fognak ezemúl ezzel a réteggel. Higyük el, hogy mindaddig meddő dolog kultúrjelenyről álmodozni, amíg megtörténhet az, hogy egy korán elfáradt testű asszony napokon keresztül tanácstalanul bolyongjon utcákon és országúton, munkát keresve, sőt csak tanácsot keresve, mely munkához juttatná. Nem, nem szabad többé megtörténnie, hogy az ilyen soha észre nem vett, mindig elhanyagolt emberek észrevehessék a — gyilkosok. Ez a Zlatóczki Istvánné borzalmas végének a megdöbbentő tanulsága.*

Magyar vívók bécsi győzelme. A legutóbbi bécsi nemzetközi kardvívó mérkőzésen igen szép eredménnyel szerepeltek a magyarok. A versenynek első győztese a magyar *Petschauer* lett, a harmadik díjat a magyar *Garay*, a hatodikat a magyar *Tóth*, a hetediket a magyar *Uhlyarik*, a nyolcadikat a magyar *Mészáros* és a tizediket a magyar *Ráday* nyerte. A magyar kard még mindig veretlen az egész világon!

Lángborult a robogó vonat. A lengyelországi *Lublin* környékén borzalmas eset történt a robogó vonaton. Éjszaka az egyik III. osztályú kocsiiban az utasok erős kábító szagot éreztek és arra kérétek a kalauzt, hogy állapítsa meg, mitől ered a szag. A kalauz a vonat padlózatán levő folyadékot vizsgálni kezdte kézilámpájával, de alighogy az égő lámpát a folyadék közelébe vitte, hatalmas robbanás hallatszott és pillanatok múlva az egész kocsi lángban állott. Amire a mozdonyvezető figyelmetlenül tudták, már *negyven ember szenvedett súlyos égési sebeket* és ezek közül tizenhat életveszélyesen összeégett. A vizsgálat megállapította, hogy a kocsiiban valaki *ételt* szállított, az üveg dugója a rázás következtében kiesett és az éter kiömlött. A kalauz lámpájától az éter meggyulladt és ez okozta a szörnyű katasztrófát.

Indiába akart szökni két bukott kis diák, de Gyöngyösön kifosztották őket. Két kis pesti diák megbukott félévkor és a rossz bizonyítványával nem mert hazamenni. Hogy a szülőik haragját elkerüljék, elhatározták, hogy Indiába utaznak. Harmincegy pengőjük és egy ezüstórájuk volt. Az állomáson hozzájuk csatlakozott *Kovács* Péter vándorlegény, aki azzal biztatta őket, menjenek vele *Gyöngyöstre*, ott van egy hajófütt barátja, az majd kisegíti őket Indiába. A gyerkőcök kaptak az alkalmon és örömmel adták át egész vagyonkájukat az udvarias utitársnak. Gyöngyösön aztán *Kovács* a váróteremben hagyta őket azzal, hogy elhívja a hajófütt. Persze többet nem tért vissza s a két *indiai utazó* a váróteremben *virradt meg*. Mivel alvásközben *télikabátjukat és kalapjukat is ellopták*, a sorstólözött *indiai utazók»* a rendőrség segítségével csakhamar hazakerültek, ahol aztán nem is menekülhettek az *atyai pofonoktól*. Kifosztójukat, *Kovács* Pétert is elfogta a rendőrség.

Ne csüggedjete!

Kijószlott, tiprott, tépett magyarok,
Bús balsors ostora vérzi lelkünk.
Valóra vált most ezer nagy átok,
De kétség ne verjen fésket bennünk!

Síratva már mind, mi elvesztive,
A szörnnyű seb már, ime, behegedt,
Gyűjtsük hát össze megmaradt erőnk
S jaj, ki alatt betörjük a jeget!

Szétzaggatták bár ez ősi földet,
Rablónak terem a magyar vetés,
Még sem vesztett el mindent a magyar,
Csak meg ne ejtsen kétség, csüggedés!

Hiába akkor béklyó, rabiga,
Hiába mind az egetverő gazság,
Hiába minden, csak ne csüggedjete!
Velünk az Isten és az Igazság!

Molnár Lajos (Gyöngyösröszli).

TANÁCSADÓ

Kérdés. Földemen a tarack igen elterjedt, hogyan távolíthatom el? (H. P., Csádkberény.) **Felelet.** Termeljen földjén több éven át kapasnővényt és kapálja szorgalmasan a földet.

Kérdés. Kényszerkölcsönt követelnek tőlem. Van körülbelül 800 □ öl beltelkem, 740 □ öl szőlő, 11 kat. hold szántóm, egy pár igavonó jószágom. A kivettelt összeg 9,370.000 K. Jogos-e ez? (M. B., Nagyléta.) **Felelet.** Ha az 1923. évi jövedelem- és vagyonadója az ötvenezer koronát meghaladta, akkor kölcsönelőleget, illetve kényszerkölcsönt tartozik fizetni. Ha pedig jövedelmi- és vagyonadójának együttes összege százezer koronánál nagyobb volt, akkor kölcsönt is tartozik fizetni. A kölcsönelőleg a szóbanlevő adóknak négyeszeres, illetve hatszorosa összege. A kölcsön pedig ezeknek az adóknak kétszeres, illetve háromszoros összege. Ha 1923-ban nem fizetett jövedelmi- és vagyonadót, illetve ezen adóinak együttes összege a fenti összegeknek alul volt, akkor nem tartozik sem kölcsön-előleget, sem kölcsönt fizetni.

Kérdés. Van-e paprikatermelésről szóló könyv? Milyen mű-trágyát használhatok paprika alád? (T. F., Vajta.) **Felelet.** A Paprikatermelésről szóló önálló könyv nincs, de szó van róla Bernátsky Veteményeskert című könyvecskéjében. Ennek ára 2.90 P. Holdanként 100—150 kg szuperfoszfát, homokosföldön ehhez még 60 kg kálicsót próbáljon meg.

Kérdés. 1921. december és 1922. január hónapban mennyi volt a búza ára. 2. Atyám helyett lefizettem vagyonváltást, kit illet ezen földrés? 3. Mennyi az örökösödési illeték? 4. A «Gazdálkodók Utmutatója»-t hol lehet megszerezni? (Ótévés előfizető, Markotabödöge.) **Felelet.** 1921. december hónapban 76 kg-os búza ára aranykorona értékben 17.18 K, 1922. január havában 17.97 aranykorona volt. 2. Ha Ön le is fizette a vagyonváltást, a föld nem lesz Öné, hanem visszakövetelheti az összeget édesapjától. 3. Az örökösödési illeték nagysága függ a rokonság közelségétől és a hagyaték nagyságától. 4. A «Gazdálkodók Utmutatója»-t kiadóhivatalunkban 1 P 52 f-ért megkaphatja.

Kérdés. Lovaim lábáról a csüdsmörtel mivel mulaszthatom el? (U. J., Diósjenő.) **Felelet.** Kenje be cinkkenőccsel és a lovakat lehetőleg ne fogja be a kezelés tartama alatt.

Sorsjegyüzenetek. V. J., Mohács. Országos Gazdakör sorsjegye nem nyert. — P. K., Hevesugra. Magyar Nemzeti Szövetség sorsjegye nem nyert. — N. N., Boldog. Magyar Nemzeti Szövetség sorsjegye nem nyert. — Érdeklődő. Hadviselt sorsjegye augusztus hónapban lejárt. Diák húzását elhalasztották. Hadimúzeum sorsjegye nem nyert, Nemzeti Szövetség nem nyert. — Juhos J. K. T. Közérdekű

Liga sorsjegye nem nyert, Aranyorsorsjegye nem nyert, Rokkant lejárt, Diákot elhalasztották. 4396. sz. Előfizető. Magyar Nemzeti Szövetség sorsjegye nem nyert. — T. J., Kispeterd. Mezőgazdasági sorsjegye nem nyert. — A. F., Páhi. Újságíró sorsjegye nem nyert. Mezőgazdasági nem nyert, Zsófia nem nyert, Mentő lejárt. — Gazdálkodó, T.-Szentmiklós. Közérdekű Liga sorsjegye nem nyert, Zsófia nem nyert, Községi Tisztviselők húzása március 31-én lesz. Ifj. B. L., Jászberény. Magyar Államsorsjegye nem nyert. — 1208. sz. Előfizető. Közérdekű Liga sorsjegye nem nyert. — V. J., Pórládony. Magyar Államsorsjegye nem nyert. — M. P., Kisszentmárton. Magyar Nemzeti Szövetség sorsjegye nem nyert. — V. B., Nyúlhegy. Asszonysorsjegye húzását június 30-ára halasztották. — P. A., Furta. Zsófia sorsjegye nem nyert, Közérdekű Liga nem nyert, Arany nem nyert, Rokkant lejárt, Trafikos eredményét közölni fogjuk következő számunkban, Bethlen és Diák húzását elhalasztották. — Sz. G., Békés. Magyar Nemzeti Szövetség sorsjegye nem nyert. — T. R., Bogyoszló. Államsorsjegye nem nyert, többi elhalasztották. A Trafikos sorsjegye húzási eredményét jövő számunkban közölni fogjuk.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Ifj. R. K., Pótlőrejtvénye jó. Tréfájához hasonló már megjelent a «Vasárnap»-ban. — V. B., Esztergom. Az első jó. — P. M., Mohácsizlet. Tréfás talányát, amint sor kerül rá, közölni fogjuk. — M. L., Tiszadzsers. Ha néhányat megfejt, neve máris szerepel a megfejtők névsorában. Tréfából válogatunk. Képrejtvényében túlsók az elvágás, ez nem helyes. Betűrejtvénye hibás, mert ^{red}_n ez nem enged, hanem *neged, gedén* vagy *enenegd*.

T. J., Cinkota. Tréfáiból válogatunk. — H. L., Lengyelőtől. A vonalrejtvényt nem használhatjuk, mert a megfejtése hiányzik. A tréfás talány megjelent már a «Vasárnap»-ban. — H. Gy., Pápa. Február hó 1-én levelet küldöttünk Önnek, melyben hozzáknak intézett kérdéseire válaszoltunk. A mellékletet is eljuttattuk. Arra a kérésére, hogy címét küldjünk, útbaigazítással szolgáltunk. Levelünk azonban február hó 8-án visszajött azzal, hogy a címzett ismeretlen. Miért nem adta Ön meg a helyes címét? — Szép város Kolozsvár stb. rejtvények készítőjét kérjük, hogy közölje velünk a nevét. — Gy. J., Dunaföldvár. Egy tréfa bevált; sor kerül rá. — A. M., Madaras. Rejtvényeit nem használhatjuk, mert a megfejtéseket nem közölte velünk. Tessék még egyszer beküldeni a megfejtésekkal együtt. — P. Z., Bedeg. Késsé csodálatosnak tartjuk, hogy Ön két esztendővel ezelőtt történt mulasztásért vádol bennünket. Egyébként is azóta a rejtvényrovatot más vezeti, tehát nincs módunkban felvilágosítással szolgálni. Rejtvényeiből válogatunk, azonban olvasóink olyan kívánságának, hogy már a legközelebbi számban közöljünk belőlük, sajnálatunkra, nem tehetünk eleget. Többi kérdéseire később kap választ. — D. M., Egyek. Tréfáiból közlünk. — P. K., Zalavár. Válogatunk belőlük. — Sz. J., Pereked. Elismerő soraiért és ígéretét fogadja hálás köszönetünket. — Hitelszövetkezet, Fegyvernek. Halásan köszönjük támogatásukat. A szövetkezeti eszme propagálása egyik sarkalatos programjunktól. — Cs. H., Vindornaszőlős. Rejtvényéhez teljesen hasonló megjelent már lapunkban. Mászt kérünk. Tréfái nem világosak. Helyettük is mászt tessék küldeni. — D. A., Egyek. Rejtvényére sor kerül. — B. F., Gyöngyös. Egy közülük bevált. Kérésére a «Tanácsadó» felel. — D. J., Poroszló. Megpróbálkozunk ilyenfajta rejtvényrel is. Közölni fogjuk. — N. V., Halászl. Tréfáiból közölni fogunk. — Ifj. M. J., Lesenceisvárd. A képrejtvénye jó. — E. I., Feldebrő. Jók, válogatunk belőlük. — P. L., Kisbabo. Egyiket közölni fogjuk. — Ifj. R. K., Hács. Ne küldjünk olyan rejtvényeket, amelyek már megjelentek a «Vasárnap»-ban. Tessék Önálló rejtvényeket készíteni. A betűrejtvénye jó. A talány megjelent már lapunkban. Tréfája nem vált be. — K. I., Tatabánya. Képrejtvénye a 7-ik számban megjelent. A mostaniak közül válogatunk. A második tréfája bevált. Pályázata időben érkezett. — Sz. F., Dunaföldvár. Tréfáiból közlünk. — P. L., Magyargencs. Van jó köztük. — Á. N., Tolnánémedi. A második tréfa jó. — E. H., Ecsény. Miért küld ennyire közismert rejtvényeket? Önálló, magunkészítette rejtvényeket kérünk. A vadászati bevált. — J. J., Mikóháza. Válogatunk belőlük. — Ifj. Sz. Sz., Tatabánya. Jók. — P. J., Magyarzentiván. Pótlőrejtvénye jó. — L. L., Ecséd. Képrejtvénye hibás. — 10.274. előfizető. Válogatunk belőlük. — Sz. J., Lengyelőtől. Van köztük közlésre alkalmas. — I. J., Börödöce. Mult számunkban már választ küldtünk Önnek. Legutóbb küldött tréfái között több jó van. Rejtvényei ezúttal nem váltak be. — G. G., Budapest. Rejtvényeiből válogatunk. — Ifj. O. J., Gerde. Rejtvényeiből közlünk, amint sor kerül rájuk. Azt a kérését, hogy két egymást követő számban jelentessük meg őket, nem teljesíthetjük. Rejtvényrovatunkat ugyanis rendkívül sokan keresik fel, be kell tehát osztanunk a rejtvények sorrendjét.

Tűz-, jég-, élet-, betörés-, baleset- és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köt a
GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE
Képviselet minden városban és községben. * Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

A MALÁJI LEÁNY

ANGOL EREDETI UTÁN IRTA: RÁCZ JENŐ.

6. közlemény.

Otthagytam őt a fedélzeten és lementem a hálófülkémbe. Az ebédőben nehéz pálinkaszag terjengett. Rivers kapitány ruhástól aludt az egyik padon, míg Hanson a szobájában horkolt.

Másnap reggel nem történt semmi, ami igazolta volna aggodalmait. Négy órától nyolcig voltam szolgálatban, de reggeli után is a fedélzeten maradtam. Kabinomban türethetetlen hőség uralkodott, a fedélzeten mégis frissebb volt a levegő, mert gyenge szél fujdogált. Rivers nem törődött a hőséggel, kora reggel elkezdte az ivást és szaporán kocintgatott Maya apjával. Az ital azonban hamar megártott neki, tökéletesen részeg volt. Nemsokára énekelni kezdett, durva, ocsmány tengerész dalokat, melyek nem Maya füleinek valók voltak.

Azt hittem, Hanson nem fogja tűrni a leánya közelségében a trágárhangú éneket — az énekszó fölhallatszott a fedélzetre — és kíváncsian néztem le a szellőztetőn át. Hanson az asztalnál ült, nyugodtan, rejtélyesen mosolygott s a bolondos öreg hajótulajdonost merőn nézte. Észrevettem, hogy a részeg kapitány poharát teljesen teletölti pálinkával, míg a magáét nem is érintette. Egy pillanat alatt felébredt bennem a gyanú, miért akarja az öreget leitatni, mi célja lehet ennek? Hiszen huszonnégy óra mulva már Macassarba érkezünk, hogyan s miféle hasznót akar húzni Rivers részegségéből? Nem tudtam magamnak megnyugtató feleletet adni. Felsiettem a parancsnoki hídra.

Maya, mint rendszeren, Hector mellett állott, el voltak merülve a beszélgetésbe s így alig hallották Rivers trágár énekét, melynek hangfoszlányait elkapta az élénkülő déli szél. Amikor feléjük néztem, a fedéltmester haladt el előttük és nekem úgy tűnt fel, lehet hogy vévedtem, mintha Maya és a maláji titkos pillantást váltottak volna. Egyébként semmi gyanúsat nem észleltem, a legénység viselkedése teljesen kielégítő volt. Egy páran, mint máskor is, a főarcboc tövében üldögéltek és bánatos melódiájú maláji dalokat dúdolgattak. Kedves éneküket csak Rivers ordítószavai zavarták meg. Uglátszik önmagával pörölt, mert kivüle már senki sem volt a kabinban. Óklével hatalmasokat csapott az asztalra és hevesen kiáltozott. Lementem hozzá, de anynyira részeg volt, hogy jóformán azt sem tudta, ki áll előtte.

Egyszerre csak a fedélzetről éles kiáltást hallottam és utána dulakodás zaja hallatszott le hozzánk. Hirtelen a hajó éles fordulása vált érezhetővé és az emberek végigszaladtak a fedélzeten, hogy a vitorlákat megigazítsák. A tenger egyébként teljesen csendes volt, miért kellett tehát az irányt megváltoztatni? Rivers kapitány mintha kijózanodott volna, talpra ugrott és gyorsan, amennyire csak tudott, felkapaszkodott a lépcsőkön, közben hangosan káromkodott. Én a nyomában voltam.

A fedélzeten Hanson a kormányos mellett állott, a fedéltmester pedig a hajó közép részén parancsokat osztogatott, melyeknek a legénység szolgálatkészzen engedelmességet. Hectort sehol sem láttuk, de Maya apja közelében volt. A szívem megdobbant, mikor megpillantottam. Sohasem volt olyan szép, mint most: az izgatottság rózsássá tette gyönyörű arcát, szeméi parancsolóan néztek körül és ajkai sugárzó mosolyra nyílta.

Rivers körülnézett, azután az iránytűhöz ugrott. Egy pillantás meggyőzte arról, hogy a hajó irányát megváltoztatták.

— Ki adott parancsot az irányváltásra? — kiáltotta dühösen, miközben tekintetével Hector kapitányt kereste. Hanson vigyorgó arccal fordult feléje.

— Én adtam a parancsot, mert a hajó most már az én parancsnokságom alatt áll!

— Micsoda? — ordította Rivers — Te kalóz, te?!

A félig részeg ember vad ösztönével kirántotta zsebéből revolverét és még mielőtt bárki is megakadályozhatta volna, Hansonra lött.

Hansont a golyó szívéen találta és szó nélkül arcára bukott. A következő pillanatban éles sikoltás hasított bele a levegőbe és Maya Riversre vetette magát. Egyet villant az acélpenge és markolatig belehatolt az öreg kapitány mellébe.

Míndez egyetlen pillanat alatt játszódott le. A rémület szinte odaszegezett a fedélzethez és még mielőtt megmozdulhattam volna, Maya valamit odakiáltott a legénységhez maláji nyelven. A matrózok rárohantak, karjaimat hátracsavarták és odakötöztek egy vasoszlophoz, oly erősen, hogy mozdulni sem tudtam. Ami ezután történt, annak én csak tehetetlen szemlélője voltam.

Ekkor pillantottam meg Hectort, aki megkötözve hevert egy kötélsomón. Maya parancsára talpraállították, kivették betömött szájából a rongydarabokat, de ő szótlán maradt. Sohasem láttam férfi arcán az elkeseredésnek és a tehetetlen dühnek azt a kifejezését, amellyel Mayára nézett, aki előtte állott és ebben a szörnyű pillanatban is szebb volt bárkinél.

Bármennyire elvette önuralmamat a félelem és borzalom, nem tudtam elfojtani bámulatomat. Maya olyan volt, mint valami királynő, a régi idők zarnoki asszonya, igazi Cleopatra, valóságos Semiramis. Fenséges közömbösséget mutatott a két holttest iránt, melyek a lábainál feküdtek. Ura volt a szörnyű helyzetnek. Úgy látszott előttem, hogy kivéve Hanson halálát, minden tervszerűen történt. A legénység vakon engedelmeskedett neki. Maláji nyelven parancsokat osztogatott. A legények megragadták Rivers kapitány holttestét és minden ceremónia nélkül a tengerbe dobták, atyját pedig levitték a kabinba.

Engem észre sem vett, mintha nem is léteztem volna. Szemeit csak Hectorra szegezte. Hector hátrakötözött kezekkel, komor arccal állott előtte és olyan pillantást vetett a pokolian szép nőre, amitől még bátor férfiak is megrettentek volna. Maya azonban nem félt tőle, hanem mosolygott, ártatlanul, mint valami gyermek.

— Hector — szólalt meg — bocsásson meg nekem, nem voltam magában egészen biztos, ezért jobbnak láttam megkötöztetni. Most azonban, én szerelmem — szelíden feléje nyujtotta karjait — álmai megvalósulhatnak és király lehet saját szigetén és én leszek a királynője. Ami történt, megtörtént! Ne gondoljunk erre a szomorú órára, hanem arra, ami reánk vár. Királyom, vedd át ismét a parancsnokságot a hajón s vigy bennünket saját királyságunkba.

Hangja tele volt melegséggel, gyengédséggel. A csábító szírnő volt, aki biztos a dolgában. Hector tehetetlenül és mozdulatlanul állott előtte, halálos komolysággal és hidegséggel meredt rája. Az én szívem olyan erővel lüktetett, hogy majdnem szétfeszítette a mellkasomat. Hector néma maradt.

— Felelj, én királyom, szólalj meg, elvághatom-e kötéleiket? — hangzott újra Maya csábító hangja.

Most, hogy egymással szemben állottak, lehetetlen volt be nem vallani, hogy mennyire összeillő emberpár voltak. Hector nagyszerűen tartotta magát, szép szőke fejét hátraszegette és két szeméből mérhetetlen megvetés sugárzott. Látszott rajta hogy nem enged a csábításnak. Irtózatossá küzdelmet folytatott: a szerelem és kötelességtudás harcolt egymással a lelkében.

(Folytatjuk.)

TRÉFÁK

Kilátszik a lóláb.

— Na, mennyi lett a mustja, koma?
— Vagy hat akó, de azért egy — ötakós hordóba beleszoritottam.

(Beküldte Mentés István L.-ről.)

Nősülés előtt.

Legénykorba lépett a gyerek, egy nap aztán előfogja az apja.
— Fiú, feleség után kell nézni!
— Már néztem.
— Ki után, te?
— A szomszéd fiatal — felesége után.

(Beküldte Gróf József B.-ről.)

Gyermekszáj.

Bemegy egy disznókereskedő a gazdához és a kisiút találja az udvaron. Kérni tőle, itthon van-e a gazda? A fiú bekiált a házba:

— Édeapám, jöjjön ki, mert a meghótt disznót akarják megnézni!

(Beküldte Sztraka Ferenc D.-ről.)

Kocavadász.

Egyik detektív: Képzeld, találkoztam egy betörővel és kalapot emelt.

Másik: Igazán?

Egyik: Igen! Elemelte a kalapomat.

(Beküldte Ács Nándor T.-ről.)

Az iskolában.

— Hány parancsolat van, fiacskám?
— Tíz.
— És mi történik, ha egyet megszegsz?
— Kilencc marad...

(Beküldte Zalay Terike Cs.-ről.)

Hát ezt, hogy lehet?

Asszony: Mondd csak, apus, miért van bekötte a kezed?

Férj: Amikor tegnap este a korcsmából hazafelé jöttem, beléptem egy üvegdarabba.

(Beküldte Terényi János C.-ről.)

Mikor a szakácsné nagyot hall.

— Mit főz. Julcsa?
— Délre főzök.
— Hány órára lesz kész az ebéd?
— Gombócot főzök.
— Számár maga, Julcsa!
— Igenis, kérem, savanyúszósszal.

(Beküldte Kocsis István T.-ről.)

Ősz bor.

Vendég: Pincér! Ősz hajszál volt a tokajiban!

Pincér: Nem lehetetlen, kérem, mert ez a bor már több mint kétszázéves.

(Beküldte Nagy Vilma H.-ből.)

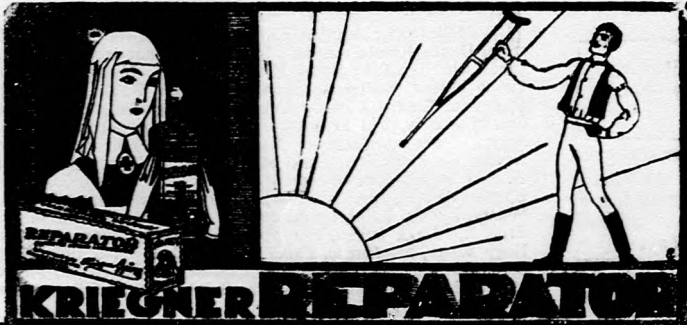
Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felölös szerkesztő: Perliak György.

Főmunkatárs: Meskó Zoltán.

Társzerkesztő: Vasadi Balogh György.

Felölös kiadó: Bak Imre.

Mi a
Reparator?

Mely bajok
ellen használ a
Reparator?
Hogyan fejt ki
hatását a
Reparator?

Hogyan jelent-
kezik a Repara-
tor hatása?

Évtizedek óta bebizonyítottan a legjobb készítmény, amely különleges összetételénél fogva leghatásosabban fejt ki fájdalomcsillapító hatását. A Szent Rókus-kórházban 136 esetben tétetvén kísérlet, ezek közül 129 esetben teljes gyógyulást eredményezett.

Mindenemű csúzos, köszvényes bántalmak, nyílalás, szúrás, hasogatás, reuma, izomzsába, derékfájdalom, hátfájás, ízület- és csontfájdalmak ellen.

A Reparatortan lévő és tökéletesen fölshívódó hatóanyagok, eltérően a hasonló készítményektől, azonnal és közvetlenül a megbetegedés helyén fejtik ki áldásos hatásukat.

A fájdalom résznek bedörzsölése után azonnal megélenkül a vérkeringés és a beállott vérbőség következtében a beteg kellemes meletget érezvén, a kínzó fájdalom megszűnik.

A valódi Kriegner Repartort minden gyógyszerárban kapható. Óvakodjunk a teljesen értéktelen utánzatoktól. Mindenkor csakis a fönt látható «Kriegner György» aláírással ellátott és védjeggyel felszerelt dobozban elzárt Repartort fogadjunk el.

Egy kis üveg ára K 20,000 = 1 pengő 60 fill. Egy nagy üveg ára K 40,000 = 3 pengő 20 fill.

Ha valódi Repartort kapható nem volna, egy levelezőlapon való rendelés alapján egy nagy üveget vagy két kis üveget postán küld az egyedüli készítő:

Kriegner-gyógyszertár
Budapest, VIII/V. Calvin-tér (Baross-utca sarok).

**Bortömlők,
borszivattyúk,
permetezőgépek, borsajtók,**
valamint az összes szőlő- és
pincegazdasági gépek leg-
jutányosabban kaphatók:

Nagy Ignác, Budapest,
VII., Károly-körút 9. Telefon: J. 115—15.

A „Baromfőtőmő készülék”-kel

egy perc alatt tömböt mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs fölfázás, derékfájás és kézikiszobás. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült. Kérjen árjegyzéket. — Cím: KUGLER SÁNDOR, MAKÓ.

Szakorvos -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ez út t salvarsan-oltás! Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

MEGBIZHATÓ

jóminőségű árut a legelőnyösebb árban a

«HANGYA»

vidéki szövetkezetekben lehet vásárolni.

Kaphatók: vászon, karton, kanavász, zefír, szövet, kész férfi és női ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabókéllék, valamint mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszmű-áruk, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakancsok.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 14-én.)

Gabonavásár. Készárúpiac: 75 kg.-os tiszavidéki búza 33-10—33-50, felsőtiszai 32-90—33-30, fehérmegyei és bácskai 32-50—32-90, egyéb dunántúli 32-30—32-70, pestvidéki 32-60—33, 76-os tiszavidéki 33-50—33-90, felsőtiszai 33-30—33-70, fehérmegyei és bácskai 32-90—33-30, pestvidéki 33—33-40, egyéb dunántúli 32-70—33-10, 77-es tiszavidéki 34—34-40, felsőtiszai 33-80—34-20, bácskai és fehérmegyei 33-40—33-80, pestvidéki 33-50—33-90, egyéb dunántúli 33-20—33-60, 78-as tiszavidéki 34-40—34-80, felsőtiszai 34-20—34-60, fehérmegyei és bácskai 33-80—34-20, pestvidéki 33-90—34-30, egyéb dunántúli 33-60—34, rozs, pestvidéki 26-30—26-50, egyéb 26-30—26-40, búzakorpa 15-70—15-90, takarmányrpa, elsőosztályú 22-60—23-40, másodosztályú 22—22-50, sórpa, felsőmagyarországi 27-10—29-60, egyéb 25-60—27-60, tengeri 19-40—19-80, zab, elsőosztályú 20-80—21-40, másodosztályú 20-60—20-80 pengő métermázsánként. **Hutáridőspiac:** Magyar búza márciusra 33, áprilisra 33, májusra 33-60, októberre 29-20; rozs márciusra 27, áprilisra 27-40, októberre 22-40 pengő métermázsánként.

Lisztpiac. Búzadara 60—67, duplanullás finom tészta 55—60, nullás 54—60, 2-es főzöliszt 52—56, 4-es kenyérliszt 50—54, 6-os 40—46, nullás rozsliszt 56—57 fillér kilogrammonként.

Takarmányvásár. Árak: Réti széna, első osztályú ó 8-80—9-60, másodosztályú ó 7-60—8, harmadosztályú csomagolásra 4—7-20, muhar-széna 9-60—11, lucernaszéna 12-40, zabosbükökönyszéna 7-20—8-80, takarmányszalma (zab) 4-80, alomszalma 4-80—5-60, zspuszalma 6—8 pengő métermázsánként.

Vetőmagvak. Termelői árak nyersáruért, 100 kg.-kint, minőség szerint: Baltacim, prima minőség 76—80, borsó, Viktória 60—76, búkőny, tavaszi 28—29-60, csillagfürt 17-60—19-20, hajdina 28—28-80, köles, fehér 24—27-20, köles, piros 17-60—18-40, köles, szürke 16-80—18-40, svedhere 360—400, nyulszapuka 240—260, fehérhere 200—280, szarvaskerep 260—280, csibehur 30-40—33-60, lóbab 28—30-40, lóhere, nyers, nyagarankás, nem tisztítható 208—224, lóhere, nyers, nyagarankás, tisztítható 224—240, lóhere, nyers, nyagarankamentes 264—288, lóhere, vörös, ólomzárólt 310—316, lóhere, fehér, ólomzárólt 330—336, lucerna, nyers, nyagarankás, nem tisztítható 264—280, lucerna, nyers, nyagarankás, tisztítható 304—320, lucerna, nyers, nyagarankamentes 344—360, lucerna, vörös, ólomzárólt 384—400, lucerna, fehér, ólomzárólt 420—426, mák 132—140, muhar 24—25-60 pengő.

Vágómarhavásár. Bika, jobb 0-90—1-04, kivételesen 1-08, silányabb 0-50—0-88, magyar hizott ökor, jobb 0-90—1-04, közepes 0-64—0-88, alárendelt minőség 0-40—0-62, tarka hizott ökor, jobb 0-90—1-08, kivételesen 1-12, közepes 0-66—0-88, alárendelt minőség 0-40—0-62, magyar tehén 0-52—1, tarka tehén 0-40—1-08, kivételesen 1-12, bivaly 0-32—0-50, növendékmarha 0-40—0-70, kicsontoznivaló 0-20—0-40 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Szűrőmarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós: Elsőrendű 1-36—1-60, kivételesen 1-64, másodrendű 1-48—1-52 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészállatok és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök, fehér 1-1-08, elsőrendű belföldi jármosókrök, tarka 0-88—0-96, 1½ éves úszók 0-88—1-04, 1½ éves tinók 0-88—1, friss fejőstehen 0-96—1-24 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Zsírsertés öreg, elsőosztályú 1-50—1-52, másodosztályú 1-46—1-49, fiatal nehéz 1-54—1-58, közepes 1-55—1-56, szedett közepes 1-44—1-54, könnyű 1-20—1-46, süldő 1-20, angol hússertés 1-60—1-81 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Jobbminőségű lovak: Ciskó 31—248, igás kocsiló (nehéz, nyugati faj) 400—700, igás kocsiló (könnyű, nyugati faj) 320—496, számár 28—56, alárendelt minőségű lovak 24—324, vágólovak 24—200 pengő.

Húsvásár. Marhahús, elsőosztályú egészben 1-76—2-15, hátulja 1-96—2-32, eleje 1-62—1-92, másodosztályú egészben 1-40—1-52, hátulja 1-62—1-92, eleje 0-96—1-24, csontoznivaló 0-80—0-84, borjú, öltött, borbén 2-24—2-56, juh, öltött, nyüzött 1-12—1-36, zsiger 0-48—0-64, fagygyú 0-48—0-84, csont 0-24—0-96, marhahéj 1-20—2-40, orr és köröm 0-24—0-48, láb, 4 drb. 2-40—4-80, pacal egészben 0-36—0-72, borjútudor egészben 0-64—0-80, kg.-kint 0-16—0-20, pacal kg.-kint 0-05—0-10, marhahéj 3-20—6-40, juhélő 0-36—0-48, marhabőr 1-32—1-48, marhavér 0-18 pengő kilogrammonként.

Gyapjúpiac. Az üzletmenet gyenge, az árak változatlanok. **Nyersbőr.** A nyersbőrpiacon marhabőr 1-36—1-52, borjúbőr 2-16—2-20, juhbőr 1-24 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 0-32—0-40, tejszínhab literje 3-20—4, tejfel literje 1-60—2-80, centrif. vaj kg.-ja kicsinyben 5-20—6-40, nagyban 2-20—2-72, szedett vaj kg.-ja kicsinyben 4—4-80, tehéntúró kg.-ja 0-96—1-28, juhtúró kg.-ja 2-88—3-60, grói sajt kg.-ja kicsinyben 4-80—5-60, tappista sajt kg.-ja kicsinyben 2-80—4, nagyban 2-08—2-22, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 4-80—6-40, nagyban 4-80—5 pengő.

Baromli és tojás. Árak kicsinyben: Csirke drb.-ja 2—4, tyúk drb.-ja 3-20—4-80, hizott ruca kg.-ja 2-56—2-72, hizott lúd kg.-ja 2-56—2-72, hizott pulyka kg.-ja 2-08—2-32, libamáj kg.-ja 4-20—10, lúdszír kg.-ja 2-56—4 pengő. Tojás drb.-ja 12—16 fillér.

Halpiac. Ponty kicsinyben, elsőosztályú 2-80—3-20, nagyban 2-24, ponty kicsinyben, másodosztályú 2—2-80, nagyban 2 pengő kilogrammonként.

Szárzafőzelék. Lencse 64—112, borsó, hántolt, egész 72—128, feles 80—160, bab, fehér, aprószemű 24—40, nagyszemű 24—48, szines 24—48, árpkása (gerstli), finom 80—112, durva 56—96, köleskása (sárgakása) 48—56 fillér kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon fillérekben: Sárgarépa 16—32, petrezselyem 16—32, zeller 24—56, kalarábé 16—32, vöröshagyma 19—32, fokhagyma 64—1-32, cékla 16—32, fejeskáposzta 20—32, kelkáposzta 24—56, vöröskáposzta 24—48 fillér, rózsaburgonya 16—24 fillér, (nagyban 16—19 pengő métermázsánként), fehérburgonya 10—14 fillér (nagyban 11—13 pengő métermázsánként), retek 16—32, karfiol 96—144, torma 64—200, sóska 300—448, spenót 100—144, champingomba 400—640, alma 248—320, körte 96—320, dió 104—160 fillér.

Fűszer- és mézpiac. Köménymag, hazai 1-92—2-40, majoránna 7-20—11-20, boróka, fenyőmag 0-80—1-60, mák, kék 1-84—2-24, méz, pergetett 2-24—2-72, házi szappan, szín 1-36—1-60, közönséges 0-96—1-36 pengő kilogrammonként.

Paprikapiac. Szegeden: Csövespaprika füzerekenként 7-12—8-80, édesnemes paprika kg.-kint 3-28—3-52, félédes paprika kg.-kint 2-88—3-04, elsőrendű paprika kg.-kint 1-92—2-16, másodrendű paprika kg.-kint 0-64—1-12, harmadrendű paprika kg.-kint 0-24—0-40 pengő. **Kalocsán:** Édesnemes paprika kg.-kint 2-88—2-90, rózsapaprika kg.-kint 2—2-24, másodrendű paprika kg.-kint 1-40—1-80, harmadrendű paprika kg.-kint 0-80—1, csövespaprika kg.-kint 1-20—1-50 pengő.

Bor. Nyiregyházan 13 fokos seprősen 90 filléért kelt el literenkint. **Ujfehértó**n 12 fokos 80 filléért. **Cegléd**en 12 fokos 80 filléért, 12-6 fokos 86 filléért. **Kecskeméten** 11—12 fokos 68—72 filléért, 13 fokos 84 filléért. **Csongrádon** 13 fokos 1-12 pengőért. **Dömsödn** 10½ fokos 72 filléért. **Csongrádon** 80—90 filléért. **Szegedjelsőtanán** 12 fokos 96 filléért, 10 fokos 80 filléért. **Gyöngyösön** ófehér bor, 10—11 fokos 64—72 filléért, ófehér 11 fokos háromhavi hitelle 76 filléért, ófehér 11 fokos kéthavi hitelle 72 filléért, ófehér 10½ fokos egyhavi hitelle 68 filléért. **Bátaszéken** 10—10½ fokos borok 60—68 filléres árban csereinek kis tételekben gazdát. **Szék-szárdon** kisebb tételekben 60—64 fillér a bor ára. **Villányon** 12 fokos fehér bor 1-4 pengőért, 11 fokos övörös és 12½ fokos siller 1 pengőért. **Bada-csonyban** 12½ fokos hektoliterfokonként 10 pengőért, 13 fokos 11-20 pengőért, míg 11 fokos eladatott hektoliterfokonként 7-60 pengőért.

Fapiac. Elsőosztályú *fenyődeszka* 115—125, másodosztályú 100—108, harmadosztályú 85—90, *faragott ja* 65—67, *türészelt fa* 6 m-gig 75—78 pengő köbméterenkint, *hosszú léc* 10—11, *rövid, egy méterőt* feljebb 8—9, *rúd* 8 cm vastag 50—56, 10 cm-es 66—72 fillér folyóméterenkint raktárról. Nagyban vételnél 5—6%-kal olcsóbb árak vannak érvényben. **A tüzifa** hanyatló irányt mutat. **Aprított fa** 4-48—4-70 pengő 100 kilogrammonként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1927 február hó 14-én. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* angol font 27-87 pengő; dollár 5-71 pengő; hollandi forint 2-30 pengő; német márká 1-36 pengő; svájci frank 1-10 pengő. *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* cseh korona 16-97 fillér; szerb dinár 10-07 fillér; francia frank 22-85 fillér; lengyel zloty 64-55 fillér; román lei 3-28 fillér; bolgár leva 4-15 fillér; olasz lira 25-15 fillér; osztrák schilling 80-67 fillér. **Arany- és ezüstpénzek:** húszkoronás arany 23-80 pengő; ezüst egykoronás 40 fillér; régi ezüstforintos 1-30 pengő; ezüst ótkoronás 1-90 pengő.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Február 20-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Jászárokszállás, Kóka, Szolnok, Szőreg, Tiszánána (Füzessabonytól autóbuszjárat), Ujkécske, Ujpest. **Kirakodóvásár:** Földeák.

Február 21-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Enying (sertésvásár bizonytalan), Karcag (juhvásár betiltatott!), Kiskörös, Komárom, Magyar-szentiván, Meryne (sertésvásár bizonytalan!), Mohács, Pilisfürdő-vár, Tompa, Tüskevár (sertésvásár bizonytalan!). — **Állatvásár:** Vál. — **Kirakodóvásár:** Tatabánya (csak megyebeli lakosokhatnak). — **Hasítottkórmű állatvásár:** Békéscsaba.

Február 22-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Kerkaszentmiklós (sertésvásár bizonytalan), Szombathely. — **Kirakodóvásár:** Vál. — **Marha- és kirakodóvásár:** Lenti.

Február 23-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Szombathely. — **Kirakodóvásár:** Békéscsaba.

Február 24-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Bodrogkeresztúr, Görcsöny. — **Állat- és kirakodóvásár, de a sertésvásár bizonytalan:** Gyöngy, Iharosberény, Lajoskomárom, Letenye, Szakcs, Túrje, Zalavár. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagycsákány.

Február 25-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Erdősanya.

Február 26-án, szombaton.

Állatvásár: Csongrád.

Patkány, egérintő „RATINOL“

Biztos hatású irtószert,
gyökeresen irt. Más állatra, emberre ártalmatlan. —
Napi árban utánvétellel szállítja:
RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST,
VII., Murányi-utca 36. szám.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokrakó és kéveköttaratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecs kavágók, répvágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből

RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR

Kitűnő gyártmányú

szőlőpermetezők

legolcsóbb áron beszerezhetők

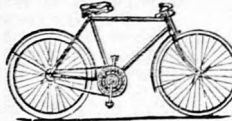
SZONTÁGH PÁL

rézárraktár.

Cégtulajdonos: **TERÉNY S.-né.**

Budapest, IX., Üllői-út 19. Telefon: J. 62—17.

A világot 30 év óta **THE CHAMPION**
uraló eredeti angol

Láng Jakab és Fla kerékpárnagykereskedők,
Budapest, József-körút 41. — Képes árjegyzék
500 képpel ingyen.

kerékpárokat mélyen leszállítva havi
300 000 K részlete,
kerékpár alkatrésze-
ket, lámpa, lánc, pe-
dálókat n a g y b a n i
gyári áron szállítunk.

Külső gumí 90 ezer,
belső gumí 27 ezer K.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Előrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműárusztályánál.

Képekkel gazdagon megrakva, bővített tartalommal, hazai és külföldi neves szak-
írók értékes cikkeivel jelent meg **GÖRÖG ERNŐ**

1927. évi Méhésznaptára

A változatos tartalomból kiemeljük a következőket: «Szőlőlugas méhes.»
«Egyszerű anyanevelés.» «Építkezés ősszel kidobolt családokkal.» «Hogyan lehet
megtudni: mézel-e valamely növény?» «Hogyan készíthetünk cementből, gipszből
müleprést?» «Mézvásárlók névsora» (Ausztria, Csehszlovákia, Hollandia, Német-
ország és Svájc). «Vándorméhészeteknek helyet adó egyének névsora» (varme-
gyenként). A múlt évben nagy feltűnést keltett «Méhfullánk» kibővült. Méhész-
adomák. Időjárás Sanyaru Vendel szerint. «Kuczug Balázs tapasztalatai a kap-
tafa készítő tanforamlul, mert ahho is ész köll.» A naptár ára az összeg előze-
tes beküldésével 1 pengő 78 fillér, utánvétellel 25 fillérrel többé kerül.

KAPHATÓ A „VASÁRNAP“ KÖNYVOSZTÁLYÁBAN VI., Ó-UTCA 10. SZÁM.

Legjobb gazdasági könyvek!

Schandl: Szarvasmarhatenyésztés ... P 2.50	Czapáry: Virágtenyésztés (új, 318 old. 262 képpel) ... P 6.50
Kukuljevic: Védekezés a ragadós állati betegségek ellen. I—II. kötet ... P 4.10	Molnár: Szőlőmívelési káté ... P 2.90
Kerpely: A jó dohánykertész ... P 2.50	Magyar: A rózsza termesztése ... P 2.30
Cserháti: Istállótrágya ... P 1.30	Winkler: Baromfihiázalás és értékesítés ... P 1.30
Dorner: Sertésenyésztés ... P 1.30	Fehér: Takarmánynövények termesztése ... P 1.70
Cselko: Marha-, juh- és sertéshizlalás... P 1.30	Gyárfás: A szántóföld helyes művelése ... P 2.30
— A takarmányozás alapvonalai... P 2.10	Répássy: Édesvízi halgazdaságok ... P 3.30
— Fejőstehenek okszéri takarmányozása és borjuenevelés ... P 1.30	Lukács: Első segélynyújtás az állatok megbetegedésénél ... P 2.10
Hreblay: Baromfiitenyésztés ... P 2.10	Bernátsky: Az enetű és mérges gombák — Szőlőmívelés ... P 2.90
Kia készíti ... P 6.10	Gazdasági útmutató ... P 1.70
Vadászati útmutató (Vadásznaptár 1926—27 évre) ... P 4.80	Bertsch: Jövedelmező burgonyatermesztés ... P 2.60
Winkler: Baromfihiázalás ... P 6.90	Fehér: Takarmánynövények termesztése ... P 1.70
— Galambtenyésztés ... P 5.30	Győrky: Az előrehaladt borkezelés ... P 2.50
Czapáry: Zöldsegtermesztés ... P 2.50	Károly: Rét és legelőmívelés... P 2.10

Megrendelhetők a „VASÁRNAP“ kiadóhivatal könyvosztálya útján Bpest, VI., O-utca 10.

Könyvek ára az összeg előzetes beküldésével értendő, utánvételes küldéssel minden könyv 25 fillérrel drágább.

Lysiform

a sertésenyésztés szolgálatában

Kérje még ma!

«A fertőtlenítés a gazdaságban» című
nagyon tanulságos füzetünket, melyt a
«Vasárnap» minden olvasójának

**Dr. KELETI és MURÁNYI
VEGYÉSZETI GYÁR R.-T., UJPEST**
díjmentesen megküld.

Dr. Héray Andor

«Orsz. Földbirtokrendező Bizottság» által engedélyezett
Ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája.
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényszéki legbejegyzett cég.

HASZNOS GAZDASÁGI KÖNYVEK!

Czapáry: Magyar gyümölcs tömeg-
termesztése ... 3.46 P

Gyárfás: A műtrágya gyakorlata
3.70 P

Winkler: Lud- és kacsatenyésztés
4.50 P

Megrendelhetők könyvosztályunkban,
bérmentes szállítással, az összeg előzetes
beküldése ellenében.

Utánvételes rendelésnél minden könyv
25 fillérrel többé kerül.

Necsek olvassuk, hanem terjesszük is a magyar
gazdák és földművesek egyetlen napilapját az

UJ BARÁZDÁT

és legszebb képes hetilapját a

„VASÁRNAP“ ott

MOST JELENT MEG!

TURCHÁNYI ISTVÁN

nagy feltűnést keltő, gyönyörű regénye

ASZJA

(Tiszta emlék a háborúról.)

A legőszintébb, legszebb írás a háborúról!

Ára 4 pengő.

Kapható a

„VASÁRNAP“ KÖNYVOSZTÁLYÁNÁL.

Portó díjtalan, utánvét 25 fillér.

MOST JELENT MEG!